

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 19 APRIL 2018

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 19 AVRIL 2018

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door de heer Siegfried Bracke.
La séance est ouverte à 14.22 heures et présidée par M. Siegfried Bracke.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Charles Michel, Kris Peeters, Jan Jambon, Maggie De Block.

Berichten van verhindering **Excusés**

Elio Di Rupo, Benoît Lutgen, ambtsplicht / devoirs de mandat;
Philippe Blanchart, Vanessa Matz, Laurette Onkelinx, Carina Van Cauter, Marco Van Hees, Evita Willaert, gezondheidsredenen / raisons de santé;
Katja Gabriëls, zwangerschapsverlof / congé de maternité;
Hans Bonte, Maya Detiège, met zending / en mission.

Federale regering / gouvernement fédéral:
Alexander De Croo, Johan Van Overtveldt, Marie-Christine Marghem, Theo Francken, met zending buitenslands / en mission à l'étranger.

01 Rouwhulde – de heer Willy Cortois

01 Éloge funèbre – M. Willy Cortois

De **voorzitter** (*voor de staande vergadering*)
Le **président** (*devant l'assemblée debout*)

Dames en heren,
Geachte collega's,

Op 21 maart overleed in Jette, na een slepende ziekte, Willy Cortois, ereondervoorzitter van de Kamer. Hij was 77.

Willy Cortois is geboren in Vilvoorde, waar zijn vader voorzitter was van de lokale afdeling van de liberale partij en nadien schepen.

Na zijn studies aan de Université libre de Bruxelles, waar hij het diploma van licentiaat in de economische wetenschappen behaalde, zette Willy Cortois zijn eerste stappen in de politiek als kabinetssecretaris van August De Winter, minister van Buitenlandse Handel in de regering-Vanden Boeynants I.

Nadien werd hij attaché bij het Bureau voor Economische Programmatie om nadien opnieuw aan de zijde te staan van Gust De Winter, die in 1970 voorzitter was geworden van de pas opgerichte Vrije Universiteit Brussel.

In zijn thuishaven Vilvoorde blies Willy Cortois, die ondertussen een bloeiend import-exportbedrijf had uitgebouwd, de lokale PVV-afdeling nieuw leven in. Zijn focus lag op jeugdwerking en op de band met de vakbond en het ziekenfonds.

Willy Cortois entre en 1971 au conseil communal de Vilvorde pour le PVV.

De 1983 à 1993, il y sera échevin, tout d'abord des Finances, puis de la Politique territoriale. Il assainit les finances communales et jette les bases d'une politique de reconversion qui permettra à Vilvorde de rompre avec l'image d'ancienne ville industrielle polluée pour devenir une commune moderne et attrayante.

En tant que bourgmestre, Willy Cortois poursuit sans relâche cette politique et dirige sa ville comme s'il s'agissait de sa propre entreprise.

In 1984 volgde Willy Cortois zijn mentor August De Winter op in de Kamer.

Vier jaar later is hij voorzitter geworden van de PVV-fractie.

Hij liet zich kennen als een gedreven Parlements lid, die op de voorgrond trad in talloze debatten, én in commissie én in de plenaire vergadering. Hij was bijzonder actief in de commissie voor de Binnenlandse Zaken en, vanuit zijn economische opleiding, in de commissie voor het Bedrijfsleven en ook in de bijzondere commissie Globalisering.

Cortois maakte ook deel uit van een aantal delicate onderzoekscommissies, zoals de Sabenacommissie, waarvan hij ondervoorzitter was.

À l'issue de son mandat de président du groupe des libéraux flamands, il occupe plusieurs fonctions importantes au sein des organes de notre assemblée: dans les années nonante, il est secrétaire de la Chambre pendant deux ans puis premier vice-président pendant quatre ans. Il sera ensuite membre du Collège des questeurs, dont il sera président à partir de 2003.

Willy Cortois était convaincu du rôle primordial du Parlement pour la démocratie. Il insistait dès lors pour que les droits du Parlement et des parlementaires soient respectés et pour que le Parlement dispose des moyens nécessaires pour exercer sa mission de contrôle et donner à ses activités le rayonnement qu'elles méritent.

Très soucieux du bon fonctionnement de cette assemblée et de l'exercice correct de la *res politica*, il était très actif au sein de la commission spéciale du Règlement et de la Réforme du Travail parlementaire ainsi que de la commission de Contrôle des Dépenses électorales et de la Comptabilité des Partis politiques.

Omdat hij vond dat de tijd rijp was om de fakkel aan de jongere generatie door te geven, zette Willy Cortois in 2007 een punt achter zijn 33-jarige loopbaan als Kamerlid, en nam hij begin 2008 ook ontslag als gemeenteraadslid in Vilvoorde.

Hij bleef zich al die tijd wel verder inzetten voor zijn partij, zowel op het federale, op het provinciale als op het lokale niveau.

Mesdames et messieurs,
Chers collègues,

Met Willy Cortois verliezen we een gepassioneerd politicus, een man die verknocht was aan vrijheid en verdraagzaamheid, en verliezen we tegelijk een man met zeer veel sociaal gevoel.

In naam van de Kamer heb ik aan zijn echtgenote Marijke en zijn familie en vrienden, die ik verwelkom op de tribune, ons medeleven betuigd.

01.01 Eerste minister **Charles Michel**: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, beste familie, ik wil op mijn

beurt eer betuigen aan Willy Cortois, een gedreven en enthousiaste collega van onze assemblee.

J'ai eu le privilège de le côtoyer lorsque j'étais jeune parlementaire.

Willy Cortois was een democraat die zijn idealen koesterde en in werkelijkheid probeerde om te zetten. Altijd overtuigd van het algemeen belang, maakte hij als ondernemer zelf de overstap naar de politiek, een stiel die hij met veel passie uitvoerde.

Willy Cortois was een volbloed liberaal die zeer veel waarde hechtte aan onze waarden en normen, maar ook een politicus die heel sociaal geëngageerd was. Hij beschikte over de nodige handigheid om compromissen te smeden. Hij luisterde ook naar zijn tegenstanders. Om die reden was hij ook geliefd in zijn stad.

Willy Cortois was een boegbeeld in zijn stad Vilvoorde, in zijn partij en ook in het Parlement, en dat is niet toevallig. Willy Cortois zat sinds 1970 voor de PVV, de latere Open Vld, in de gemeenteraad van Vilvoorde. Later werd hij Kamerlid en burgemeester van Vilvoorde. Hij was zeer betrokken bij het lot van zijn stad en de hele regio. Net als velen van ons was hij getroffen door de brutale sluiting van Renault, maar hij wilde niet bij de pakken blijven zitten. Hij zocht steun bij investeerders om op de industriële zones rond het kanaal nieuwe bedrijven in te planten. De kanaalzone in Vilvoorde heeft een ware transformatie ondergaan en dat is zeker dankzij zijn visie en zijn engagement.

Pendant trente-trois ans, Willy Cortois a représenté ses concitoyens à la Chambre en tant que membre de nombreuses commissions parlementaires. En tant que président de la commission Sabena, il est parvenu à mobiliser ses collègues pour réaliser une analyse objective mais aussi approfondie de la cessation des activités de cette compagnie aérienne.

En 2007, il a mis un terme à sa carrière parlementaire et, un an plus tard, il a quitté son poste de conseiller communal. S'il a continué à servir son parti, il estimait toutefois qu'il était temps de passer le flambeau à une nouvelle génération.

Zijn laatste strijd was zijn gevecht tegen een slepende ziekte. Hij bleef zich moedig verzetten, maar moest uiteindelijk de strijd opgeven.

Willy Cortois was heel geliefd en dat blijkt ook uit de rouwhulde van veel inwoners van Vilvoorde. Ik wil in naam van de regering deelneming betuigen aan zijn familie en aan zijn vele vrienden.

Je souhaite aussi adresser mes condoléances les plus chaleureuses à sa petite-fille, Lora Nivesse, que j'ai eu l'occasion de côtoyer, il y a quelques années, dans le cadre politique.

*De Kamer neemt een minuut stilte in acht.
La Chambre observe une minute de silence.*

02 Agenda

02 Ordre du jour

De **voorzitter**: Op verzoek van de regering, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag de drie volgende wetsontwerpen in te schrijven:

- wetsontwerp betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfs-situatie bevinden, nr. 2947/1;
- wetsontwerp tot invoeging van een artikel 175/1 in het Sociaal Strafwetboek, nr. 2948/1;
- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, nr. 2949/1.

À la demande du gouvernement, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi les trois projets de loi suivants:

- projet de loi relatif à l'occupation de ressortissants étrangers se trouvant dans une situation particulière de séjour, n° 2947/1;
- projet de loi insérant un article 175/1 dans le Code pénal social, n° 2948/1;
- projet de loi modifiant la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, n° 2949/1.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van gisteren, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag bijkomend de benoeming van de voorzitter van het Comité I in

te schrijven.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Vragen Questions

De heer Calvo heeft het woord over de regeling van de werkzaamheden.

02.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijn opgestoken hand zal u niet verbazen want onze fractie heeft via verschillende kanalen de hele voormiddag en middag met u in contact gestaan, rechtstreeks en onrechtstreeks, alsook met uw diensten, over een aantal actuele vragen. Ik stel vast dat de eerste minister hier aanwezig is, maar eigenlijk een beetje aan het staken is, met name door een aantal belangrijke vragen van zich weg te duwen en die niet te willen beantwoorden.

Collega Hellings had een vraag gesteld over de leveringen van chemische stoffen, een debat dat heel wat aandacht verdient, ook van onze eerste minister. De internationale media hebben er heel veel aandacht voor. Het is dus enigszins vreemd dat onze eerste minister die vraag niet wil beantwoorden, temeer daar onze fractie in de afgelopen maanden over die problematiek verschillende vakministers heeft ondervraagd en vastgesteld heeft dat er duidelijk een probleem van coördinatie is.

Voor mijn tweede punt richt ik mij rechtstreeks tot de eerste minister. U hebt zondag behoorlijk uitgehaald naar de oppositie in het dossier van de jachtvliegtuigen. Toen de collega's Van der Maelen en De Vriendt een doofpotoperatie aankaartten, hebt u gezegd dat de oppositie fragiel en zwak is en van geen hout pijlen weet te maken. Ik wil u uitnodigen om wat kritischer te zijn voor uw eigen ministers dan zou uw regering beter functioneren en wat minder de oppositie in dezen aan te vallen. Als u echter het lef heeft om in de televisiestudio's de oppositie aan te vallen, mijnheer de eerste minister, dan moet u vandaag ook het lef hebben om de vragen over de jachtvliegtuigen zelf te beantwoorden.

Alle fracties hebben u daar vragen over gesteld. U hebt hier een paar weken geleden op donderdag gezegd dat u, Charles Michel, de eerste minister, zou zorgen voor volledige transparantie. Wat doet u vandaag? U vlucht omdat u het debat uit de weg gaat, een debat over miljarden. Mijn vraag is aan de eerste minister gesteld en de eerste minister moet die vragen over de jachtvliegtuigen beantwoorden. Dat is hij aan dit Parlement verplicht, zeker na de scène van de afgelopen dagen.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, u heeft uw punt gemaakt.

02.02 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ook ik voelde mij wat geprovoceerd door de uithaal van de premier dit weekend. Het gaat niet om zijn omschrijving van onze oppositie, ik tilde het zwaarst aan zijn uitspraak dat wij niet over de inhoud willen debatteren. Premier, wij zijn vragende partij om een inhoudelijk debat te voeren over de Belgische Defensie in de toekomst.

Het gaat niet alleen om de reden die ook door collega Calvo is aangevoerd. Deze morgen heb ik de minister van Defensie op de radio horen verklaren dat de procedure loopt en dat we doorgaan. Ik heb ook met aandacht geluisterd naar de minister van Buitenlandse Zaken op RTBF. Hij zei dat de regering nu zal verifiëren of we de opgestarte procedure aanhouden dan wel of we een andere procedure moeten lanceren. Iets later zei hij tegen de journalist dat hij wel zou hebben vastgesteld dat de procedure nu opgeschort is. Premier, wat is het nu? Klopt de stelling van uw minister van Defensie of de stelling van uw minister van Buitenlandse Zaken.

Een derde reden waarom ik met u wou debatteren, mijnheer de premier, en niet met de minister van Defensie is dat ik het vertrouwen verloren heb in de minister van Defensie. Hij heeft het Parlement voorgelogen. Daarom is het goed dat we met u over dit miljardendossier praten. Over de keuzes die in dit miljardendossier moeten worden gemaakt willen we met de baas van de regering praten. Bent u dat soms niet meer?

02.03 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, chers collègues, je comprends et partage l'exaspération de mes collègues Calvo et Van der Maelen. J'y ajoute ceci: en début de semaine, M. le premier ministre a été interrogé sur les frappes qui ont eu lieu en Syrie, sur l'initiative de trois pays qui sont nos alliés au sein de l'OTAN, et qui étaient motivées par des accusations graves d'usage d'armes chimiques par le régime de Bashar al-Assad. Nous apprenons dans l'intervalle qu'un certain nombre d'entreprises sont soupçonnées – et il semble que les faits sont avérés – d'avoir exporté des produits chimiques avec manifestement une violation d'embargo et indépendamment de tout respect des procédures qui prévalent en Région flamande.

Parce qu'il s'agit de la Syrie et parce qu'il y a eu ces frappes et parce que M. le premier ministre s'est positionné sur ces frappes, il nous fallait aussi pouvoir entendre M. le premier ministre sur ces questions qui sont pointues et impliquent des entreprises et des administrations belges, car l'image du pays est en jeu. C'est la raison pour laquelle nous sommes particulièrement surpris d'apprendre que ces questions sont renvoyées vers M. Jambon. C'est tout à fait inacceptable. Nous souhaitons que ce soit M. le premier ministre qui réponde parce que, clairement, l'image du pays est en jeu dans ce dossier.

02.04 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le premier ministre, je vous avais, en effet, adressé une question relative au remplacement des F-16. J'avoue ne pas comprendre la raison pour laquelle vous vous défaussez. Vous nous avez annoncé, il y a un mois en séance plénière, que deux audits seraient menés et suivis d'une discussion avec le Parlement.

Ces deux audits ont paru. Une discussion en commission de la Défense a eu lieu et nous attendons de l'avoir maintenant avec vous. Le jour où l'occasion nous est offerte d'en avoir une, vous vous défaussez. Cela n'est pas acceptable. Nous connaissons la position du ministre de la Défense. Ce matin, nous avons appris celle du ministre des Affaires étrangères et elle est, effectivement, différente. Nous voulons connaître celle du gouvernement sur cette affaire, raison pour laquelle nous avons demandé à vous interroger et nous souhaitons que vous puissiez nous répondre puisque vous êtes présent.

02.05 Richard Miller (MR): Lorsque le premier ministre a déclaré que nous étions dans l'attente des audits et qu'il voulait absolument que le Parlement poursuive ses travaux avant de répondre sur l'ensemble du dossier, il a maintenu la logique qui est la sienne depuis le début, à savoir que les travaux parlementaires ne sont pas terminés, monsieur le président. Il reste une séance d'auditions prévues.

Hier, nous avons assisté à une longue séance d'auditions, qui s'est terminée par la simple démonstration que les faits mis en avant par M. Van der Maelen ne tenaient pas la route. (*Applaudissements*) Il a mis en avant une "scandalite" honteuse, alors que ce dossier ne contient rien!

De **voorzitter**: Een ogenblik. We beginnen onderling geen discussie over de regeling van de werkzaamheden. Ik moet u alleen zeggen dat we de lijn hebben gevolgd die we altijd volgen. Dat wil om te beginnen zeggen dat er zowel over de F-16 als over de export van chemische elementen naar Syrië vragen waren, die zowel tot de ene als de andere minister waren gericht. Bijvoorbeeld waar het ging over chemische export naar Syrië, was de minister van Financiën, verantwoordelijk voor douane, aangesproken, net zoals de eerste minister. Over de F-16 waren er vragen voor minister Vandeput en ook voor de eerste minister. We hebben de lijn doorgetrokken die we altijd volgen, met name dat als er ook maar enige blijk is van politieke problemen binnen de regering, het dan ook maar normaal is dat de eerste minister antwoordt. Hij doet dat. Het politieke probleem dat er is, is dat de eerste minister van mening verschilt met de oppositie. Dat gebeurt natuurlijk nog wel. Voor het overige is het natuurlijk de bevoegde minister die het dossier behandelt, die zal antwoorden en die overigens met zijn antwoord de hele regering vat.

02.06 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): U hebt inderdaad de lijn gevolgd die u altijd volgt en dat is die van de meerderheid, het beschermen van de regering en uw eigen partij. Dat is de lijn die u gevolgd hebt, iets wat u trouwens ook de voorbije dagen hebt gedaan. Terwijl ons Parlement in de steek is gelaten, voor schut werd gezet door de meerderheid, hadden wij een Kamervoorzitter nodig die op dat moment de kaart van de parlementaire democratie had moeten trekken.

Ten tweede, het politieke probleem. Het klopt, ARCO is een politiek probleem en daarom antwoordt de eerste minister op ARCO. Er is echter ook een politiek probleem waar het gaat over de jachtvliegtuigen. De heer Reynders is toegekomen. Hij heeft op de radio gezegd te zullen bekijken of de procedure ja dan nee zal worden verder gezet. Minister Vandeput, vooralsnog ook lid van deze regering, heeft gezegd die sowieso te

zullen verder zetten. Er is dus ook in dit dossier een politiek probleem. De eerste minister, die het heeft beloofd, moet dus die vragen beantwoorden: hij is de eerste minister. Toon alstublieft een beetje moed: u bent hier. Ga op die vragen in, het gaat over een miljardendossier.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, ik voel mij niet aangesproken. Met de hand op het hart kan ik u zeggen dat er heel vaak discussies worden gevoerd tussen het Parlement en de regering en dat die uiteindelijk worden besloten met een antwoord van de eerste minister. Overigens blijkt dat ook uit de cijfers: bijna 70 procent van de vragen wordt beantwoord door de eerste minister. Ik stel dus voor om over te gaan tot de mondelinge vragen.

03 **Vraag van mevrouw Veerle Wouters aan de eerste minister over "het voorstel van de regering aan de Europese Commissie in verband met ARCO" (nr. P2758)**

03 **Question de Mme Veerle Wouters au premier ministre sur "la proposition présentée par le gouvernement à la Commission européenne en ce qui concerne ARCO" (n° P2758)**

03.01 **Veerle Wouters** (Vuye&Wouters): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik ben blij dat u niet staakt bij het beantwoorden van mijn vraag.

Ik heb u ondertussen al een aantal keer gevraagd naar de piste die u in het ARCO-dossier zal volgen. Ik mag het antwoord alweer in de krant lezen, net zoals dat het geval was voor de begrotingscontrole en voor de interne legeraudit. Misschien zal ik mij voortaan als journalist voorstellen. Misschien krijg ik dan meer antwoorden dan als Kamerlid.

U stel een dading van 540 miljoen euro voor die door de belastingbetaler moet worden opgehoest. Belfius betaalt 25 miljoen euro. beweging.net, de grote schuldlige, betaalt 35 miljoen euro.

Mijnheer de minister, 90 % van de desbetreffende 600 miljoen euro wordt uit de Staatskas gecraaid. Dat noem ik pas graaicultuur.

Mijnheer de minister, wanneer ik naar uw voorstel kijk, stel ik vast dat er in uw constructie iets niet klopt. Een dading kan worden gesloten indien er een geschil is. Het geschil hier is een mogelijke aansprakelijkheid.

Mijnheer de eerste minister, u hebt in uw eerste jaar rechten, net zoals ik tijdens mijn studies handelsingenieur, geleerd dat aansprakelijkheid drie zaken veronderstelt. Er moet, ten eerste, een fout zijn. Er moet, ten tweede, schade zijn. Er moet, ten derde, een oorzakelijk verband zijn.

De schade die de ARCO-corporanten lijden, is veroorzaakt door enerzijds beweging.net die foute info gaf en risicovolle beleggingen als veilige beleggingen verkocht en, anderzijds Belfius door haar klanten niet voldoende te informeren.

Wij kunnen dus stellen dat de schade definitief is en vaststaat op het moment waarop Dexia over de kop gaat. Dat betekent dat zowel beweging.net als Belfius een dading kunnen sluiten.

Wat moet echter met de Belgische Staat gebeuren? U moet mij eens uitleggen welke schade de Belgische Staat heeft veroorzaakt. De Belgische Staat heeft inderdaad een regeling uitgewerkt die door het Hof van Justitie wordt afgewezen. De vraag is echter waar de schade is. De Belgische Staat heeft niks met de oorspronkelijke schade te maken en heeft zeker geen extra of bijkomende schade veroorzaakt.

Mijnheer de eerste minister, ik zou dus heel graag uitleg over uw kostelijke dading krijgen.

03.02 **Eerste minister Charles Michel**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Wouters, ten eerste, ik kan u bevestigen dat wij een paar jaar geleden in ons regeerakkoord de principiële beslissing hebben genomen om een oplossing voor ARCO te ontwikkelen.

Ten tweede, ik heb de kans gehad om in naam van de regering een paar keer in de plenaire vergadering te bevestigen dat de regering de bedoeling heeft een oplossing te vinden voor ARCO.

Ten derde, er is een redenering rond een eventuele IPO in verband met Belfius. Het lijkt ons logisch dat als een ARCO-oplossing kan worden ontwikkeld, dat beter is om meer kansen te bieden en aantrekkelijker te zijn voor een eventuele IPO voor Belfius.

Ik heb een paar keer openbaar gezegd, en ik bevestig nogmaals dat de minister van Financiën en ik in dialoog zijn met de Europese Commissie. Zoals u terecht zegt, is dit een complexe juridische zaak en ik wil u danken voor uw boeiende juridische analyse.

Wij zijn ook aan het werken en ik zal het Parlement en de regering zo snel mogelijk informeren over deze discussies met de Europese Commissie.

03.03 Veerle Wouters (Vuye&Wouters): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik heb zo de indruk dat u nu toch staakt in uw antwoorden.

Wat ik hier kan vaststellen, is dat de Belgische belastingbetaler toch zal opdraaien voor dat hele ARCO-debacle. Als ik kijk naar wat u voorstelt, een dading, dan is het gewoon een waarborgregeling die men heeft vermomd als een dading.

Een dergelijke constructie is frauduleus en daarop zal men zich nog steeds kunnen beroepen, wat Europa straks ook beslist. Een dading voor rekening van de Belgische Staat, terwijl die Belgische Staat geen enkele schade heeft veroorzaakt, kan niet.

Fraus omnia corrumpit. Dat zegt men in Antwerpen. U verhuult hier gewoon staatssteun. U weet net als ik dat de tentakels van de bende van ARCO reiken tot in dit Parlement, tot in uw regering, tot in de EVP, tot in de Europese Commissie.

Mijnheer de eerste minister, ik roep u op om die bende niet het geld frauduleus te laten stelen en te graaien uit onze Staatskas. De ARCO-coöperanten moeten worden geholpen, maar ze zullen moeten worden vergoed door de hoofdschuldige, en dat is niet de Belgische Staatskas, maar beweging.net.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de opvolging van het *Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh*" (nr. P2759)

04 Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le suivi de l'accord sur la protection contre les incendies et la sécurité des bâtiments au Bangladesh" (n° P2759)

04.01 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eersteminister, collega's, het is vandaag een mooie, zonnige dag, wat velen ertoe aanzette om een T-shirt aan te trekken, maar misschien stonden weinigen ervan stil bij de vraag waar dat T-shirt geproduceerd werd en vanwaar al dat textiel komt. Welnu, heel veel van die producten, T-shirts en andere kledij, worden in Bangladesh geproduceerd in soms zeer moeilijke werkomstandigheden, in ateliers met onvoldoende verlichting en verluchting, waar veel te lange werkuren opgelegd worden en soms kinderarbeid wordt verricht. Dat is een zeer problematische situatie, die in 2013 een heel triest dieptepunt liet noteren, toen bij een grote instorting honderden werknemers om het leven kwamen.

Veel textielbedrijven hebben na dat dieptepunt gelukkig beseft dat het zo niet langer kan en dat er meer inspanningen moesten worden geleverd op het vlak van hygiëne en op het vlak van verloning. De arbeiders die daar zeven dagen per week, soms drie tot vier weken lang tien uur per dag werken, houden aan het einde van de maand omgerekend zowat 40 euro over. De verloning van de arbeiders maakt minder dan 4 % uit van de eindprijs voor de consument hier. Dat is dus een weinig duurzaam model.

Gelukkig kon er destijds een akkoord gesloten worden met de kledingindustrie, maar dat akkoord loopt nu, anno 2018, ten einde. Het zou goed zijn als er nog meer Belgische kledingbedrijven zich aansluiten en zich engageren voor inspecties op het vlak van veiligheid en arbeidsomstandigheden. Niet alleen de ngo's zeggen dat, ook de OESO beveelt dat aan de Belgische bedrijven aan. Er zijn gelukkig enkele goede voorbeelden. Zo hebben zes Belgische bedrijven, namelijk C&A, JBC, Bel&Bo, Bel-Confect, Van der Erve en Jogilo, zich op dat vlak geëngageerd. We hoeven niet alleen aan *namings and shaming* te doen; als het goed is, mag dat ook gezegd worden.

Hoe dan ook pleiten wij zeer graag voor meer aandacht voor schone kleren als conditie bij het sluiten van handelsakkoorden, net zoals wij dat ook op Europees niveau moeten doen, zodat arbeiders in Bangladesh mogen rekenen op meer levenskwaliteit.

Mijn vragen aan de regering en aan u als minister van Werk en Economie zijn de volgende.

Kunt u het akkoord steunen?

Kunt u initiatieven nemen om de Belgische kledingbedrijven aan te moedigen het akkoord ter zake zo snel mogelijk te ondertekenen?

04.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad een zonnige dag. Mijnheer Deseyn, u beklemtoont terecht dat het de vijfde verjaardag is van de tragedie ten gevolge van de instorting van het Rana Plaza complex in Bangladesh. Vijf jaar geleden heeft het Nationaal Contactpunt van België voor de OESO-Richtlijnen in een sectoraal overleg de bedrijven opgeroepen om zich te engageren in het Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh en dat ook te ondertekenen.

Zoals u hebt aangegeven, hebben zes Belgische bedrijven hun engagement heel duidelijk uitgedrukt. U hebt terecht opgemerkt dat die zes bedrijven op een positieve manier kunnen en moeten geduid worden. U hebt ook de belangrijke resultaten op wereldniveau en meer bepaald in Bangladesh vermeld. Er zijn nu betere arbeidsomstandigheden voor 2 miljoen arbeiders. Dat is bemoedigend en het nodigt uit om te blijven sensibiliseren, opdat nog meer bedrijven het initiatief zouden onderschrijven.

U laat opmerken dat er na drie jaar een nieuw akkoord tot stand is gekomen, het Transition Accord 2018. Wij steunen dat en wij willen de Belgische bedrijven stimuleren om daar opnieuw of verder in mee te gaan.

Op de vraag of wij intussen al acties hebben ondernomen, luidt het antwoord ja. Op 17 april, nog niet zo lang geleden, is er overleg geweest bij het Belgisch nationaal contactpunt. Daar is beslist dat er een sensibiliseringsevenement zou komen. Dat is gepland voor september. Er zal ook een gezamenlijke promotiecampagne opgezet worden om nog meer bedrijven dat sterke engagement te laten onderschrijven.

Mijnheer de voorzitter, collega's, wij moeten daar op internationaal niveau en zeker op het niveau van de OESO voort werk van maken. Wij zullen dat ook doen en blijven ijveren voor verdere stappen. Ook de consument moet daarbij betrokken worden. Wanneer de consument ervan bewust wordt gemaakt waar zijn T-shirt vandaan komt, dan kan hij daar een sturende rol in spelen. Dat is een belangrijk signaal aan de bedrijven.

Ik concludeer. Wij vierden een belangrijke doch jammerlijke verjaardag. Er werden destijds acties ondernomen op het niveau van de OESO en België heeft die de nodige steun gegeven. We zullen nu nieuwe acties ondernemen. Zoals ik al zei, gaat het om een sensibiliserings- en een promotiecampagne om nog meer bedrijven gevoelig te maken voor het thema. Wij zullen ook proberen de consument duidelijk te maken dat, wanneer hij een T-shirt koopt, hij best even nadenkt waar het vandaan komt.

04.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank de regering en u, als bevoegd minister, omdat u zoveel aandacht hebt voor bewustmaken. Inderdaad, de consument moet meer vragen stellen. Soms is het wat moeilijk het labeltje van de Fair Wear Foundation of andere schoneklerencampagnes te lezen. Zo leerde de campagne voor schone sportkleren de consumenten dat zij, als zij enkele centen meer betalen voor sportkledij, voor miljoenen arbeiders wereldwijd een groot verschil kunnen maken. Het is niet normaal dat slechts 1 % van de eindprijs gereserveerd is voor de arbeider, die er soms uren aan gewerkt heeft.

Ik ben heel blij met het engagement ter zake. U voelt aan dat het gaat om een groeiproces, aangezien vele bedrijven zich nog moeten aansluiten. De consument is heel machtig: door aan de winkelfrouw of aan de man achter de toonbank te vragen waar de kleding vandaan komt en of ze in correcte omstandigheden werd geproduceerd en dus voorzien van een label, zal de consument automatisch de markt sturen naar meer respect voor de arbeidsomstandigheden.

Er is veel zon in Bangladesh, maar met het initiatief kan er ook meer arbeidsvreugde komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Filip Dewinter aan de eerste minister over "Syrië" (nr. P2766)

05 Question de M. Filip Dewinter au premier ministre sur "la Syrie" (n° P2766)

05.01 Filip Dewinter (VB): Mijnheer de voorzitter, ik betreur dat ik vandaag niet de kans krijg om mijn vraag te stellen aan de eerste minister maar dat ik ze moet stellen aan de minister van Buitenlandse Zaken, die gisteren reeds zijn versie van de feiten heeft gegeven.

Dat wij vandaag de eerste minister niet mogen ondervragen over dit thema, noch over het thema van de levering van producten die zogenaamd zijn bestemd voor chemische wapens in Syrië, heeft alles te maken met de vader van de eerste minister. Inderdaad, de vader van de premier, die in april 2001 als Belgisch minister van Buitenlandse Zaken en in april 2007 als Europees commissaris in Syrië verschillende gesprekken heeft gevoerd met Bashar al-Assad en ook met verschillende ministers van de Syrische regering om allerlei leveringen van Belgische firma's aan Syrië te organiseren. Dat is de reden waarom de eerste minister over dit thema niet meer ondervraagd mag, wil en kan worden. Hij loopt weg uit het Parlement in plaats van te antwoorden omtrent de verantwoordelijkheid van zijn eigen vader.

Vandaag beweren dat de aanval van vorige week op Syrië begrijpelijk en aanvaardbaar is en dat er een zogenaamd politieke oplossing moet worden gevonden voor het probleem, is laf aan het handje lopen van de Verenigde Staten, Frankrijk en Groot-Brittannië, wegens het simpele feit ...

(...): (...)

05.02 Filip Dewinter (VB): Mijnheer Van Rompuy, u zat ook in de regering met Louis Michel, dacht ik. Toen was er geen probleem met Syrië en Bashar al-Assad!

De **voorzitter**: Mijnheer Dewinter gelieve uw vraag te stellen.

05.03 Filip Dewinter (VB): Er is eenvoudigweg geen enkel bewijs van de Verenigde Naties omtrent deze gifgasaanval! Er is geen mandaat van de verschillende parlementen en evenmin van de Verenigde Naties.

Mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, ik zou van u eens willen vernemen wat de betrokkenheid is van de Belgische regering in het verleden en van uw partij, de MR, met Louis Michel op kop, ten opzichte van Syrië. En als u het niet vertelt aan het Parlement, dan zal ik het vertellen aan de media en aan het Parlement, want er is betrokkenheid en er zijn links tussen de Syrische regering en onder anderen Louis Michel, de vader van onze eerste minister.

05.04 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dewinter, ik heb een aantal commentaren gehoord over de periode van vóór de huidige conflicten in Syrië. Ik heb geen foto gezien van uw ontmoeting met de heer Assad. Hebt u ook een foto van die ontmoeting?

Wat betreft het standpunt, niet alleen van mijn politieke partij maar van de heel de regering, het volgende. Wij menen dat er geen militaire oplossing mogelijk is voor het conflict in Syrië. Wij pleiten, samen met andere Europese landen, en met de Europese Unie in het algemeen, voor een echte dialoog tussen het regime en de verschillende oppositiegroepen in Syrië, om te komen tot een nieuwe organisatie van de macht. Dat is de enige weg.

In de volgende weken zullen wij contacten leggen met onder meer Rusland en Iran om druk te zetten op het regime zodat er een machtsverdeling kan komen in Syrië. Een politieke oplossing is de enige oplossing. Er komt geen rechtstreeks contact met de heer Assad, tenzij dan misschien vanuit uw partij, of door uzelf, maar dat is een ander verhaal. In dat verband heb ik trouwens een aantal foto's van uw contacten met het regime, maar die had u persoonlijk georganiseerd. En die dateren uit een andere periode. Er bestaan veel foto's van heel wat andere leiders van vóór het conflict in Syrië. De foto's met u werden daarna genomen.

05.05 Filip Dewinter (VB): Mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, ik wil wel, maar uw uitleg klinkt bijzonder ongeloofwaardig en hypocriet. Hypocriet wegens het simpele feit dat Louis Michel minister was voor uw partij, de MR, in 2000 en daarna Europees commissaris werd in 2007.

In 2000 was Bashar al-Assad aan de macht en in de vijftien jaar voordien was zijn vader aan de macht. Ik dacht dat er toen ook heel wat problemen waren met mensenrechten, en het onderdrukken van politieke

minderheden en dergelijke.

Dit is ongeloofwaardig en hypocriet.

U weet dat de Belgische regering in het verleden, met uw partij en Louis Michel, de vader van de premier, op kop, akkoorden heeft gesloten met het Syrische regime. Men heeft Belgische bedrijven gefaciliteerd om allerlei leveringen te doen, ook van chemische producten, aan Syrië. Toen was er geen probleem. Vandaag is dat probleem er wel.

Neem uw verantwoordelijkheid, ga na wat er is gebeurd en vertel het aan de oppositie. In Syrië zijn ze immers niet vergeten wat u, uw partij de MR en deze regering wel zijn vergeten. Zij houden wel heel wat archieven bij en die zijn bijzonder interessant, mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 **Question de Mme Katrin Jadin au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la préservation des fonds régionaux européens" (n° P2767)**

06 **Vraag van mevrouw Katrin Jadin aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het voortbestaan van de Europese regionale fondsen" (nr. P2767)**

06.01 **Katrin Jadin** (MR): Monsieur le ministre, le 2 mai prochain, la Commission européenne va faire connaître ses orientations pour le cadre financier pluriannuel qui devrait prendre place au-delà de 2020. On sait que les priorités de l'Union européenne étaient, jadis, fortement axées sur le plan de cohésion et sur la politique agricole commune. Désormais, d'autres enjeux prennent place. On ne connaît pas encore les implications définitives du Brexit. On connaît par contre davantage l'envie qu'a l'Union d'investir encore plus dans les politiques migratoires, relatives à la protection du climat ou à la recherche et au développement.

Pour ce qui a trait à la politique de cohésion, de nombreuses questions se posent. Le ministre-président wallon s'est demandé, comme son collègue germanophone et le président européen du Comité des régions, si la Wallonie, région en transition, pourra, après 2020, encore bénéficier d'autres possibilités de financement

Quelle position notre pays adoptera-t-il dans le cadre de ce débat? Est-il nécessaire de redéfinir certains de nos indicateurs en relation avec des nouveautés et des incitants macro-économiques qui pourraient peut-être changer la donne? Avons-nous des alliés dans la poursuite des objectifs de la région?

06.02 **Didier Reynders**, ministre: Madame Jadin, il est exact que la discussion sur le cadre financier pluriannuel a commencé. Mais elle s'avère ardue dans la mesure où le Brexit entraînera une diminution des moyens budgétaires, sauf à trouver des contributions complémentaires des États membres ou des ressources propres de l'Union européenne. Ces débats se poursuivront.

Cela signifie que des propositions de la Commission tendent soit à réaliser des économies dans certaines politiques, soit à opérer des transferts de moyens d'une politique à l'autre.

En ce qui concerne les fonds de cohésion, la position belge est très claire. Heureusement, nous sommes soutenus par plusieurs partenaires. Nous souhaitons évidemment que cette politique de cohésion soit poursuivie, y compris pour les régions en transition, ce qui est le cas de régions en Belgique.

Nous avons beaucoup d'alliés dans cette démarche, mais avec une nuance. Certains souhaitent que les régions les plus développées reçoivent de moins en moins de moyens et que des cofinancements soient plus importants et représentent ainsi une charge plus importante pour les régions elles-mêmes.

La position belge est très claire: nous voulons que l'activité des fonds de cohésion soit maintenue dans les régions en transition en mettant d'ailleurs l'accent sur les politiques urbaines, ce qui aura aussi un effet dans certaines de nos régions. J'espère que nous serons entendus par la Commission dans ses propositions le 2 mai, sinon nous reviendrons à charge dans les futures discussions concernant le cadre financier pluriannuel.

06.03 Katrin Jadin (MR): Merci beaucoup monsieur le ministre. Inutile de préciser l'importance de mener ce combat, puisque vous l'avez fait!

J'entends la volonté de notre pays de vraiment mener la barque pour arriver à prolonger les possibilités d'aides pour la Région wallonne notamment, région en transition qui a très bien utilisé par le passé les moyens reçus et prouvé qu'elle pouvait mettre à profit de manière efficace la confiance qui lui avait été accordée dans ce cadre. J'entends également l'importance de convaincre. Le fait d'avoir des alliés est une bonne chose. Et j'espère que nous aurons des résultats concluants.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Question de M. Philippe Pivin au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "le projet européen SAFTE dans le cadre de la lutte contre le trafic d'armes illégales et le terrorisme" (n° P2768)

07 Vraag van de heer Philippe Pivin aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "het Europese SAFTE-project tegen illegale wapenhandel en terrorisme" (nr. P2768)

07.01 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, le Vlaams Vredeinstituut a coordonné une recherche à l'échelle européenne sur l'acquisition d'armes à feu illégales par les terroristes. Comme vous l'avez indiqué, monsieur le président, il s'agit du projet SAFTE (*Studying the Acquisition of Illicit Firearms by Terrorists in Europe*). Les conclusions en ont été présentées ce 17 avril au Parlement flamand.

S'il n'est évidemment pas neuf de soutenir que terrorisme et trafic d'armes sont intimement liés, il est quand même intéressant de lire dans le rapport qu' "il subsiste une absence d'échange systématique d'informations et de collaboration entre les services spécialisés, d'une part, dans la lutte contre le terrorisme et, d'autre part, dans la lutte contre le trafic d'armes". Il y est également relevé un manque d'attention sur le terrain à la détection des réseaux qui ont permis l'acquisition illégale d'armes, de sorte qu'elle serait davantage portée à la lutte contre le terrorisme qu'au combat contre le trafic d'armes.

Ces considérations doivent évidemment être analysées à la lumière des initiatives qui ont déjà été prises en Belgique par le gouvernement fédéral. Notre parlement a ainsi pu adopter en 2016 de nouvelles dispositions légales pour combattre ces faits criminels. Je rappellerai aussi que des structures de coordination ont été installées en 2015 et 2016 pour garantir une coopération et une cohérence d'action à l'échelle nationale et locale. À ce titre, le Plan Canal offre une illustration, citée dans le rapport, de l'attention particulière accordée à l'approche du trafic d'armes, avec un renforcement de l'action à l'échelon local.

Monsieur le ministre, s'il semble donc que beaucoup d'actions ont déjà été menées dans notre pays en ce domaine, le rapport pose néanmoins question. Dès lors, quel constat tirez-vous des réformes entreprises et de l'état d'avancement des mesures annoncées dans la lutte contre le trafic d'armes? Ensuite, partagez-vous les conclusions de cette étude? Jugez-vous qu'il faille encore renforcer la coordination entre les acteurs belges chargés de la lutte contre le terrorisme et le trafic d'armes? Si oui, de quelle manière? Enfin, monsieur le ministre, des mesures particulières sont-elles prises afin d'assurer une surveillance spécifique dans les établissements pénitentiaires des relations entre réseaux criminels et réseaux radicalisés?

07.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Pivin, certaines conclusions de cette étude - que l'on pourrait prononcer *Safety*, ce qui serait plus facile -, méritent une attention particulière. Ce sont principalement les armes légères qui sont disponibles sur le marché illégal. Les armes militaires connaissent aussi une disponibilité accrue. Ce phénomène est dû au trafic international provenant des pays des Balkans, ainsi qu'au commerce d'armes neutralisées et d'armes de type acoustique, qui sont transformées en armes à feu. En la matière, comme vous le savez, l'Europe a déjà pris l'initiative en imposant des règles plus strictes concernant la neutralisation, que la Belgique a suivies consciencieusement.

En ce qui concerne l'acquisition effective d'armes illégales, les criminels et les terroristes sont essentiellement mis en contact avec les milieux par internet et au sein des prisons, où nous faisons des *sweepings* constants. Ce phénomène est à surveiller de tout près.

Nous avons créé de nouvelles méthodes de recherche en matière d'armes. Nous avons notamment élargi le

terrain d'application des écoutes téléphoniques au trafic d'armes. Dans ce sens, c'est une mesure qui a été adéquate.

Une attention particulière doit être portée à l'image du phénomène et à la coopération internationale. Je mettrai l'étude SAFTE que je viens d'étudier en premier à l'ordre du jour du comité de concertation interfédéral pour la lutte contre le commerce illégal d'armes. Ce comité se réunit de nouveau depuis 2016. Parallèlement, cette étude a dissipé certaines rumeurs persistantes, et je m'en réjouis. Il apparaît que notre pays n'est pas une plaque tournante du trafic d'armes illégales, et que les kalachnikovs ne sont pas à vendre en rue pour quelques centaines d'euros.

Revenez vers moi, monsieur Pivin, au cours des semaines qui viennent pour me demander ce que l'on pourrait encore réaliser plus concrètement pour répondre à cette étude, compte tenu de ce que l'on a déjà fait, et concernant ce qui peut encore être fait. En, effet, nous venons de commencer à l'analyser.

07.03 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, je comprends votre réponse, puisque le rapport vient seulement d'être présenté. Je prends acte du fait que les conclusions seront analysées. Nous devons être très attentifs aux notions d'interconnexion et de coordination entre les différents services. Nous en arrivons toujours à la même préoccupation: l'échange d'informations. Ce point avait d'ailleurs été mis en évidence par la commission d'enquête sur les attentats. Nous devons améliorer l'échange d'informations. Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Jan Vercammen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "plotse dood bij jonge sporters" (nr. P2769)

08 Question de M. Jan Vercammen à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la mort subite des jeunes sportifs" (n° P2769)

08.01 Jan Vercammen (N-VA): Mevrouw de minister, we weten al heel lang wat de belangrijkste doodsoorzaak is van 35-plussers: het verstoppem van kroonslagaders door cholesterol, waardoor het hart kan stilvallen op het ogenblik van een hartinfarct.

Er is echter een belangrijk gat in onze kennis wanneer het gaat over onverwachte sterfte bij jonge sporters onder de 35 jaar. Waarom valt zo'n jong, gezond hart met 10 miljard hartspiercellen die 100 000 keer per dag een pompeffect geven plots stil?

Onze screening, hoe goed bedoeld ook, faalt. Immers, *if your only tool is a hammer, you treat everything like a nail*. Als men alleen maar een hamer heeft, ziet alles eruit als een spijker.

Ook het Federaal Kenniscentrum publiceerde hierover in 2015 een kritisch artikel.

Mevrouw de minister, ik beseft dat u het niet onder de markt hebt. U opereert op veel fronten, moeilijke fronten en veel belangrijke dossiers vragen uw aandacht.

Gezien mijn mandaat als volksvertegenwoordiger en mijn petje als cardioloog zou ik graag uw steun willen vragen. We bereiden immers een wetsvoorstel voor om onderzoeken post mortem bij jonge sporters in te voeren in de verplichte ziekteverzekering en zo te laten terugbetalen. Alleen zo kunnen we dit gat in onze kennis dichten. *If you don't take a temperature, you can't find a fever*. We moeten het onderzoeken.

Omdat hiervoor nu geen financiering is, gebeurt het in de praktijk ook niet. Mijn fractie wil graag een parlementair initiatief starten met de collega's van uw fractie en de geïnteresseerde leden. Mogen we hierbij rekenen op uw steun en samenwerking, mevrouw de minister?

08.02 Minister Maggie De Block: Er is telkens hetzelfde ongeloof als jongeren plots sterven, zeker als het om een jonge sporter gaat die zich verzorgt en uitstekend presteert. Dan staat iedereen daarbij stil en worden vele vragen gesteld.

Het gaat niet alleen over topsporters. Er zijn ook andere jonge mensen die plots overlijden, overlijdens die niet verdacht zijn en die niet leiden tot een lijkschouwing in opdracht van het gerecht, maar die wel, vooral

gezien de leeftijd van de overledenen, onverwacht zijn. Dit aantal overlijdens van jonge mensen wordt op 1 500 per jaar in ons land geschat.

Ik heb laten onderzoeken welke pistes er zijn om een autopsie bij een onverwacht overlijden meer structureel te laten omkaderen.

Belangrijk is ook de vraag in hoeverre wij dergelijke lijkschouwingen systematisch willen opleggen of stimuleren. Vergeet niet dat het voor de betrokken familie een zeer pijnlijk en emotioneel proces is om die toestemming voor die autopsie te geven en dat die beslissing dan ook meteen na het pijnlijke overlijden moet komen.

Vooraleer wij het voorstel bekijken en nagaan wie onder welke voorwaarden een en ander ten laste moet nemen, moeten wij eerst op de volgende vragen een antwoord hebben. Willen wij autopsieën veralgemeend zien? Willen wij ze verplichten of stimuleren na een dergelijk dramatisch maar niet-verdacht overlijden?

Het gaat daarbij om een meer ethisch debat, dat in de Kamer, eventueel naar aanleiding van de bespreking van uw wetsvoorstel, dat in vorming is, moet worden gevoerd.

Indien een autopsie binnen een bepaalde omkadering wordt verplicht, kan de vraag voor terugbetaling rijzen. Als u dat debat wilt voeren zal ik met plezier aan het debat deelnemen.

08.03 Jan Vercammen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw eerlijk standpunt.

Er is een klein verschil met andere discussies die wij op ethisch vlak soms moeten voeren. Wanneer een jonge sporter overlijdt, wil iedereen immers weten waarom dat is gebeurd. Iedereen wil daarvoor een verklaring.

Nu zorgt een dergelijk overlijden voor ongerustheid en voor een schuldgevoel bij de familie, bij de trainers, bij de omkadering en bij de artsen. Ik heb zelf weet van screenings waarbij mensen van elke maligniteit of van elk probleem waren vrijgepleit, maar twee maanden later gebeurt het dan toch.

De context is hier, ethisch gezien, toch enigszins anders. Ook de vraag van het publiek is anders.

Regelmatig sporten blijft gezond. Dat is bewezen. Door wat nu gebeurt, ontstaat soms een ongewenst vermijdingsgedrag.

Wij zullen voortwerken aan ons wetsvoorstel, dat onze kenniskloof ter zake kan dichten. Ik zal dat doen met uw steun, waarvoor mijn uitdrukkelijke dank.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Karin Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de transparantie van ziekenhuisfacturen" (nr. P2770)

09 Question de Mme Karin Jiroflée à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la transparence des factures d'hôpital" (n° P2770)

09.01 Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de minister, het socialistisch ziekenfonds heeft vorig jaar 275 000 euro teruggevorderd van ziekenhuizen die hun patiënten te veel hadden aangerekend. Bewust te hoge facturen, "creatieve facturen" noemt het ziekenfonds het fenomeen, met onder andere onterechte administratiekosten. Het fenomeen breidt zich trouwens uit naar labo's en dokterspraktijken. Nog deze week leerden we dan weer van de CM dat slechts een derde van de ziekenhuizen een kostenraming aangeeft op zijn website, ook voor eenvoudige behandelingen. Twee derde communiceert dus niet helder over de tarieven.

Mevrouw de minister, hebben die twee vaststellingen dezelfde oorzaak als dat derde fenomeen, namelijk de aanhoudende stijging van supplementen. Laten we wel wezen, ik ben niet de enige die ervan overtuigd is dat dat alles gebeurt door de aanhoudende besparingen en door het talmen met de hertekening van de ziekenhuisfinanciering, die maar niet van de grond komt. Wie betaalt dat, collega's? Juist, dat zijn de patiënt

en de ziekteverzekering. Op termijn doen we dus onszelf de das om, maar vooral de patiënt, die – ik vind dit toch wel heel belangrijk – zich nu vaak in zijn hemd gezet voelt.

Mijn eerste vraag is heel simpel. Hoe zult u aan die praktijken een einde maken?

Ten tweede, wij zijn al heel lang voorstander van duidelijke tarieffichering, niet alleen bij de huisarts en de tandarts, maar ook bij de ziekenhuizen. Die voorstellen worden echter vrolijk weggestemd door de meerderheid, zoals eergisteren nog met de tarieven bij de tandarts. Het waarom is mij nooit duidelijk. Waarom doet zij dat? Waarom bent u zo bang van transparantie, mevrouw de minister?

09.02 Minister **Maggie De Block**: Mevrouw Jiroflée, u hebt waarschijnlijk iets gemist. Wat de ziekenhuisfinanciering betreft, is de tekst over de laagvariabele zorg goedgekeurd in eerste lezing. Dat gebeurde op de vrijdag voor het paasreces. Misschien was u al weg naar een tropisch eiland.

Hoe dan ook, ik dank u voor uw vraag. De kern van de zaak is dat een patiënt van tevoren wil weten hoeveel een ingreep ongeveer zal kosten. Hij of zij moet dat dan op een transparante manier op de factuur kunnen nakijken. Die eis van de patiënt is terecht en wij staan daarachter.

Ik vermoed dat uw vraag enigszins door de mededelingen van de Socialistische Mutualiteiten geïnspireerd is. Het probleem is dat de ziekenhuisfactuur heel veel informatie moet bevatten, wat ze complex maakt. Patiënten ondervinden dus moeilijkheden om zelf een en ander te controleren. De ziekenhuizen zijn nu eenmaal onderworpen aan een aantal verplichtingen. Zij moeten vooraf informatie meedelen, mondeling of schriftelijk, zodat de patiënt zo weinig mogelijk voor verrassingen staat bij ontvangst van de factuur. Bij de opname moet een en ander mondeling toegelicht worden aan de patiënt. Dat gebeurt dan via de opnameverklaring. Heel veel ziekenhuizen leveren veel inspanningen om vooraf een kostenraming te geven aan de patiënt, al dan niet via hun website.

Heeft de patiënt vragen of bedenkingen bij de ontvangen factuur, dan kan hij zich ten eerste tot het ziekenhuis richten, tot de ombudsman. Bij discussie kunnen daar eigenlijk al oplossingen gevonden worden. Daarnaast kan de patiënt zich wenden tot zijn ziekenfonds. Dat hoort ook zo, want dat is een opdracht van de ziekenfondsen. De ziekenfondsen die de patiënt daarin bijstaan, kennen de facturatieregels zeer goed en kunnen het ziekenhuis op foute aanrekeningen wijzen.

Ik moet een en ander toch wat nuanceren. Elke euro die te veel wordt aangerekend, is er natuurlijk een te veel. Het bedrag van 275 000 euro heeft echter betrekking op een gecontroleerd bedrag van 8 miljard euro per jaar in het BFM. Om het even in de juiste context te plaatsen, ook al is een deel misschien nog niet gecontroleerd, een en ander betekent alvast dat het procentueel gezien niet om een erg hoog bedrag gaat.

09.03 **Karin Jiroflée** (sp.a): Mevrouw de minister, dank u wel voor uw antwoord.

Ik zat helaas niet in de zon en ik weet heel goed dat u uw beslissing over die laagvariabele zorg net voor de paasvakantie hebt genomen. Maar u weet ook dat dat maar over een heel klein deeltje gaat en dat het grote werk nog moet komen.

Het bedrag van 275 000 euro is maar een klein gedeelte, argumenteert u. Wij zijn ervan overtuigd dat het maar een topje van de ijsberg is. Helaas kijken vele patiënten niet naar die factuur of menen zij dat het zo moet.

U hebt aangegeven wat het probleem is. Heel vaak is het voor de patiënten bijzonder ingewikkeld te zien waar het precies over gaat. Wij willen precies pleiten voor een duidelijke affichering en voor duidelijke informatie aan de patiënt en die is er op dit moment helaas minder dan ooit.

Wij blijven erbij dat er door de talmende herstructurering onduidelijkheden zijn, dat de ziekenhuizen "creatief" proberen te blijven en dat het gaat om besparingen.

Het gaat hier over ziekenhuizen, mevrouw de minister, het gaat hier over artsen, maar vooral, gaat het over de patiënten, en die laat u op die manier in de steek.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Questions jointes de

- M. Benoit Hellings au premier ministre sur "la livraison de substances chimiques à la Syrie" (n° P2760)
- M. Georges Dallemagne au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la livraison de substances chimiques à la Syrie" (n° P2761)
- M. Olivier Maingain au premier ministre sur "la livraison de substances chimiques à la Syrie" (n° P2762)
- M. Stéphane Crusnière au premier ministre sur "la livraison de substances chimiques à la Syrie" (n° P2763)
- M. Vincent Van Peteghem au premier ministre sur "la livraison de substances chimiques à la Syrie" (n° P2764)
- M. Luk Van Biesen au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la livraison de substances chimiques à la Syrie" (n° P2765)

10 Samengevoegde vragen van

- de heer Benoit Hellings aan de eerste minister over "de levering van chemische grondstoffen aan Syrië" (nr. P2760)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de levering van chemische grondstoffen aan Syrië" (nr. P2761)
- de heer Olivier Maingain aan de eerste minister over "de levering van chemische grondstoffen aan Syrië" (nr. P2762)
- de heer Stéphane Crusnière aan de eerste minister over "de levering van chemische grondstoffen aan Syrië" (nr. P2763)
- de heer Vincent Van Peteghem aan de eerste minister over "de levering van chemische grondstoffen aan Syrië" (nr. P2764)
- de heer Luk Van Biesen aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "de levering van chemische grondstoffen aan Syrië" (nr. P2765)

10.01 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, nous allons parler d'un dossier international, ce qui ne nous arrive pas si souvent.

La situation en Syrie est extrêmement complexe. La question est de savoir comment empêcher Bachar el-Assad de massacrer son peuple et de l'empoisonner par des gaz qui le tuent.

Les conséquences mondiales d'une intervention militaire peuvent être très graves. En effet, on sait que la Russie est en embuscade. Dans ce dossier, il faut donc agir avec prudence et dans le cadre de l'ONU. Mais dans ce cadre, le minimum à faire en Belgique est de vérifier qu'aucune entreprise belge n'entretient des relations économiques avec quelque belligérant que ce soit en Syrie, qu'il s'agisse de Daesh ou du régime de Bachar el-Assad.

Dès l'été 2016, j'interrogeais vos collègues, MM. Reynders, Peeters et Van Overtveldt. Je leur posais une question simple: existe-t-il une liste des entreprises actives en Syrie? Le ministre de l'Économie m'a répondu que non. Le ministre des Finances, qui a la charge des douanes, m'a également répondu – ce qui est étonnant – qu'il n'y avait pas de liste. Le ministre des Affaires étrangères s'est, quant à lui, renseigné auprès de l'Agence pour le Commerce extérieur qui lui a fait savoir qu'on dénombrait 997 entreprises belges actives en Syrie, en 2016.

Le constat est terrible: rien n'a été fait par ce gouvernement pour empêcher, prévenir les entreprises belges qui commercent avec Daesh ou Bachar el-Assad car il ne les connaît tout simplement pas. Résultat: trois sociétés ont vendu vingt-quatre fois des produits qui peuvent servir à la production du gaz sarin. Pendant que nos militaires risquent leur vie là-bas, sur le terrain extérieur, sur le terrain intérieur, des sociétés belges vendent des produits à ces belligérants.

Monsieur le vice-premier ministre, allez-vous, enfin, prendre les choses en main?

10.02 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, chers collègues, monsieur le ministre de l'Intérieur, comment cela a-t-il été possible? Comment la Belgique a-t-elle pu, de mai 2014 à fin 2016, livrer des produits chimiques susceptibles de servir à la fabrication de gaz chimiques et notamment du fameux gaz sarin? Comment le gouvernement belge, parce qu'il s'agit bien de la Belgique, c'est bien elle qui est nommée par le système des Nations Unies, comment des entreprises, comment votre administration ont-ils

pu laisser faire cela?

Un tableau produit par les Nations Unies montre que la Belgique, chaque année, vient y déposer une information sur les exportations de produits illégaux. C'est la Belgique qui donne cette information aux Nations Unies. Comment votre gouvernement peut-il laisser faire? Ne venez pas prétendre que vous ne saviez pas puisque vous donniez cette information aux Nations Unies!

La Belgique a donné une information sur une exportation illégale de produits chimiques qui ont pu servir à fabriquer des gaz dont on s'est servi à contre des populations civiles. Je veux des explications claires, monsieur le ministre de l'Intérieur, sur votre gouvernement, sur ses responsabilités. Quand avez-vous su? Pourquoi n'avez-vous rien fait? Quelles dispositions avez-vous prises au moment où vous avez su? Comment se fait-il que nous soyons le seul pays européen à ne pas avoir arrêté ces exportations? Comme se fait-il que nous soyons en infraction avec les réglementations européennes?

Qu'avez-vous fait depuis lors? Quelles sanctions? Comment fera-t-on à l'avenir pour que cela ne se reproduise plus? Que savez-vous de l'utilisation finale de ces produits chimiques belges?

10.03 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce n'est pas une affaire de pure gestion administrative qui nous interpelle. Ce n'est pas un de ces manquements éventuels de l'administration qui n'appellerait finalement qu'une sorte de contrôle interne. Non! Il y a un problème de crédibilité internationale de la Belgique.

On vient de le rappeler; nous sommes sans doute le seul pays membre de l'Union européenne dont les entreprises exportent vers un pays en guerre des produits susceptibles d'entrer dans la fabrication d'armes chimiques.

On peut se demander pourquoi le gouvernement n'a pas pris la décision de signifier clairement qu'il y avait lieu d'appliquer, sans restriction, les termes du règlement européen concernant les mesures restrictives en raison de la situation en Syrie. Ce règlement, faut-il le rappeler, est entré en vigueur mi-2013. J'en rappelle les termes: "Il est interdit de vendre, de fournir, de transférer ou d'exporter directement ou indirectement des équipements, des biens ou des technologies susceptibles d'être utilisés à des fins de répression interne ou de fabrication et d'entretien de produits pouvant être utilisés à des fins de répression interne énumérés, etc.".

Le texte du règlement européen est clair. Il n'y a pas lieu de s'interroger pour savoir si on peut ou pas ou si c'est à certaines conditions. C'est non! Pas d'exportation de ce type de produits!

Les entreprises interrogées disent que les douanes n'ont formulé aucune observation. Certaines le disent.

Monsieur le ministre, à partir de quelle date précisément les douanes se sont-elles saisies de ces faits et à la suite de quelles circonstances? On dit que ce sont les douanes néerlandaises qui auraient été les premières à signaler les faits. Est-ce exact? Depuis que les douanes s'en sont saisies, qu'a-t-il précisément été entrepris au sein du ministère des Finances pour remonter dans le temps les vingt-quatre livraisons qui ont été faites. Il ne suffit pas de dire que le dossier a été transmis à la Justice. Ça, c'est le volet répressif, pénal. On dit qu'il y a eu vingt-quatre livraisons. La chronologie est-elle établie? Connaît-on le détail précis des produits exportés? La filière est-elle identifiée ainsi que la destination finale?

Voilà donc toutes les questions que nous sommes en droit de nous poser avant de porter un jugement plus politique. Mais, d'ores et déjà, nous sommes, une fois de plus, confrontés à ce grand laxisme d'un pays qui n'assume plus ses missions régaliennes, parce qu'il y a aussi une volonté politique de ne pas parfois donner les moyens aux autorités publiques d'assumer, de manière efficace, leurs missions régaliennes.

10.04 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, alors que l'ensemble de la communauté internationale recherche aujourd'hui des solutions au conflit syrien qui a coûté la vie à plusieurs centaines de milliers de personnes et plusieurs milliers d'enfants, des entreprises anversoises ont, elles aussi, franchi la ligne rouge.

Hier, nous avons tous été choqués d'apprendre que trois entreprises anversoises avaient vendu à la Syrie des produits pouvant entrer dans la fabrication d'armes chimiques. Ce sont, entre 2014 et 2016, des dizaines de tonnes de produits destinés au pire qui ont été vendues alors qu'un embargo des Nations Unies avait été décrété en 2013 sur la vente de tels produits vers la Syrie après des enquêtes internationales qui

avaient démontré que Bachar el-Assad avait, à l'époque déjà, utilisé des gaz mortels contre son propre peuple.

Comment peut-on croire une seule seconde que ces entreprises ignoraient l'usage militaire et meurtrier que le régime syrien pouvait faire de ce produit? Comment croire une seule seconde que ces entreprises ignoraient un embargo frappant les exportations vers la Syrie?

Souvenons-nous de l'horreur de ces images de femmes, d'hommes et d'enfants frappés en 2012 par des armes chimiques, agonisant dans d'atroces souffrances, images qui sont, malheureusement, ressorties il y a quelques jours et qui nous ont révoltés et indignés et qui ont même justifié les frappes de certains partenaires de la coalition internationale en Syrie.

Dès lors, monsieur le ministre, il est de la responsabilité des États de faire respecter un tel embargo et il en est également de la responsabilité de toutes les composantes de l'État.

Comment expliquez-vous que trois entreprises aient pu, durant quatre années, exporter des tonnes de produits et qu'elles aient pu effectuer ainsi plus de vingt livraisons? Comment a-t-on appris l'existence de ce trafic de biens à double usage? Ces entreprises ont-elles demandé l'octroi de licences d'exportation à double usage? Ont-elles été accordées et qui les leur a accordées? La Belgique a-t-elle pris de nouvelles mesures lorsque ce scandale a été découvert?

Avez-vous donné des instructions pour renforcer les moyens afin que cet embargo soit respecté? Avez-vous une vision claire des transactions et des exportations à double usage? La douane a-t-elle commis une faute dans ce dossier et une enquête a-t-elle été demandée?

10.05 Vincent Van Peteghem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit jaar zullen wij de honderdste verjaardag herdenken van het einde van Wereldoorlog I. In Wereldoorlog I werd voor het eerst gifgas op grote schaal ingezet als oorlogswapen. Sindsdien is ons land terecht een van de grote tegenstanders van het gebruik van chemische wapens. Ondanks vele initiatieven, waarbij ik vooral aan het Verdrag chemische wapens van 1993 denk, is die strijd tegen chemische wapens zeker en vast nog niet gestreden.

Wat wij zien in bijvoorbeeld Syrië, is onaanvaardbaar. De beelden uit Douma van kinderen, moeders en vaders die het slachtoffer zijn van een chemische aanval, zijn werkelijk verschrikkelijk. Het gebruik van chemische wapens is dan ook onaanvaardbaar.

Als nu blijkt dat een van onze eigen Belgische bedrijven isopropanol uitvoert naar Syrië, wetende dat isopropanol een component van saringas is, dan is dat toch wel een beetje hallucinant. Dat valt niet te begrijpen. Wij moeten ons durven afvragen hoe dat kon gebeuren. Het bedrijf in kwestie verwijst zelf naar het feit dat in de tool van de douane, de TARBEL, niet aangegeven staat dat er voor dat product een exportvergunning nodig is. Nochtans schrijft de wet voor dat een vergunning voor de export van dergelijke producten naar Syrië reeds verplicht is sinds 2013.

Wij kunnen ons ook afvragen of er geen fouten gemaakt zijn bij de douane en de douanecontrole. De douane zou alle betrokken containers gecontroleerd hebben, maar ze vervolgens toch doorgestuurd hebben naar Syrië. Andere bronnen zeggen dat de douane pas achteraf een controle uitgevoerd zou hebben. Normaal gesproken vinden dergelijke controles plaats op basis van een risicoanalyse. Bij de risicoanalyse van chemische producten die naar Syrië uitgevoerd worden, zouden die volgens mij toch een *high risk*-label moeten krijgen.

Mijnheer de minister, hoe kon dat gebeuren? Hoe kunnen we vermijden dat het in de toekomst nog gebeurt? Wij willen in onze strijd tegen chemische wapens zeker geloofwaardig blijven en het is dan ook belangrijk dat er aanpassingen gebeuren.

10.06 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vicepremier, collega's, onlangs vond opnieuw een vreselijke gifgasaanval plaats in Syrië. De verschrikkelijke beelden zijn op ons netvlies gebrand. Het is ontstellend te zien hoe het regime van Assad zonder scrupules de eigen bevolking vergiftigt.

De internationale gemeenschap heeft die aanval meteen veroordeeld. Ook België heeft dat terecht gedaan. Het is inderdaad 100 jaar geleden dat de eerste gifgasaanval in België gebeurde. Ons land en ons

Parlement hebben zich steeds ingezet voor een totaalverbod op dit defensiemateriaal.

Wat blijkt nu? België was blijkbaar het enige Europees land dat ondanks een verbod een belangrijk component van zenuwgas naar Syrië exporteerde, 168 ton zonder vergunning of screening. Ik mag er niet aan denken dat België ook maar enige verantwoordelijkheid zou dragen voor de recentste gifgasaanval in Syrië.

Minister-president Bourgeois sprak gisteren klare taal. Niet de Vlaamse controle op de export faalde, maar wel de Belgische douane. De Belgische douane had volgens hem het licht op rood moeten zetten. Dit is een duidelijke verwijzing naar de bevoegdheden van de minister van Financiën, de heer Van Overtveldt.

Hoe kan het dat wanneer duidelijk op een vrachtbrief staat dat men chemische stoffen exporteert naar Syrië, er geen alarm afgaat bij de douane? Het is alleszins duidelijk dat de communicatie tussen de douane en de regionale controlediensten te wensen overlaat. Blijkbaar is iedereen bevoegd, maar niemand verantwoordelijk.

Mijnheer de vicepremier, waarom hield de douane deze export niet tegen? Werd de Europese beslissing van 2013 duidelijk gecommuniceerd naar de betrokken bedrijven? Hoe verloopt de communicatie tussen douane en de regionale controleorganen? Kan de douane niet structureel de nodige exportgegevens met hen uitwisselen?

10.07 Minister **Jan Jambon**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil eerst en vooral minister Van Overtveldt verontschuldigen voor zijn afwezigheid. Hij is momenteel op weg naar de Verenigde Staten voor een aantal meetings met het IMF. Ik bezorg u zijn antwoord op de door u gestelde vragen.

Het product in kwestie, isopropanol, kent een zeer brede waaier aan toepassingen. Zo wordt het gebruikt als verfverdunder voor de productie van inkt en heeft het zelfs enkele medische toepassingen. Het komt niet voor op de lijsten van de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens. Ook Europa heeft geen totaalverbod ingesteld op dit product. Door de Europese Raad werd in juli 2013 de vergunningsplicht ingevoerd voor de uitvoer van isopropanol met een zuiverheidsgehalte van 95 procent of meer. Het toekennen van exportvergunningen gebeurt door de Gewesten.

De douane voert controles uit op tal van producten op basis van risicoanalyses. Dat heeft ertoe geleid dat de douane nu ook drie, weliswaar met elkaar gelieerde, bedrijven vervolgt voor de correctionele rechtbank in Antwerpen. Op de douaneaangifte werden immers valse verklaringen afgelegd, waarbij de goederen aangegeven werden als niet-vergunningsplichtig.

En ce qui concerne les contrôles douaniers, le règlement douanier européen prévoit un cadre commun pour la gestion des risques en vue d'une appellation harmonisée des contrôles douaniers par les États membres et éviter ainsi toute distorsion de concurrence. Cela vaut également pour les biens faisant l'objet de mesures de contrôles ou de limitations comme les embargos, mais aussi pour les biens qui peuvent être commercialisés via un système de licences. La gestion des risques est notamment déterminée par l'*input* d'autres instances compétentes telles que les services d'octroi de licences. Sur la base de cet *input*, un *assessment* est réalisé pour établir une sélection. Les sélections et les contrôles y afférents sont réalisés tant au niveau du code des biens qu'au niveau des informations fournies par les instances concernées.

Une telle gestion des risques est un processus soumis à un *monitoring* continu. Les douanes, comme les services douaniers des autres États membres, mettent tout en œuvre pour maintenir et améliorer le niveau de performance de leur analyse de risques et des contrôles qui en découlent.

Wij wachten nu de resultaten van het onderzoek en de gerechtelijke uitspraak af. De procedure voor de rechtbank start al op 15 mei. De eerste vraag die gesteld en beantwoord moet worden, is of de bedrijven in kwestie de formaliteiten correct hebben vervuld. Uiteraard wordt er ook bij de douane, ter voorbereiding van de ingestelde gerechtelijke vervolging van de bedrijven, een analyse van de feiten gemaakt. De minister van Financiën verbindt er zich toe om het Parlement op de hoogte te houden van de evoluties in het dossier.

10.08 **Benoit Hellings** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, merci pour votre réponse. Chers collègues de la majorité, le fait que mille entreprises qui font affaire avec la Syrie ne soient pas sous le radar des douanes et donc des services de M. Van Overtveldt, nous le savons depuis 2016. Quand nous sommes en guerre dans un pays, le minimum est de commencer par vérifier ce qu'on fait ici pour ne pas nourrir le conflit là-bas.

Et nous savons depuis 2016 que ce travail n'est pas accompli.

L'image de notre pays est terriblement dégradée. Comment donner encore du crédit à ce que disent le premier ministre et le ministre des Affaires étrangères? Ils affirment que la Belgique doit jouer un rôle premier dans la défense et dans la lutte contre les armes chimiques.

La sécurité et les droits humains doivent primer sur les intérêts des entreprises et des sociétés, des investisseurs. C'est une question de primauté du droit sur les intérêts économiques. Ici, clairement, le gouvernement a manqué l'occasion de faire primer les droits humains. C'est très grave et j'espère qu'après deux ans de travail parlementaire et cette sinistre affaire, le gouvernement va enfin se saisir de cette question.

10.09 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre de l'Intérieur, vous avez entendu que tous les parlementaires qui se sont exprimés ici étaient en état de choc, ils étaient consternés. Et votre collègue nous parle de bureaucratie. Il nous parle de compétences institutionnelles, etc. Je n'ai entendu aucun mot de votre part pour regretter profondément que des substances ont été envoyées par la Belgique en Syrie, de l'isopropanol dans des quantités supérieures à celles que l'Organisation pour l'interdiction des armes chimiques a réussi à détruire en 2014. La Belgique, soyons clairs, a reconstitué les stocks du régime de Bachar el-Assad en isopropanol, qui est un précurseur du gaz sarin. Voilà ce que les entreprises qui sont coupables de cette exportation ont fait.

J'entends avoir des réponses claires à ces questions. Comment se fait-il que tous les autres pays européens ont arrêté immédiatement leurs exportations et que nous ne l'avons pas fait? Comment se fait-il que le ministre des Affaires étrangères qui, ce matin, se targuait d'être en première ligne contre les gaz chimiques dans le monde, a laissé faire cela? Comment se fait-il que notre pays qui, le premier, a été touché, il y a un siècle, par ces gaz-là n'a pas pu empêcher l'exportation de ces produits chimiques en Syrie? Voilà les questions auxquelles vous n'avez pas répondu et auxquelles il aurait fallu répondre.

Ces questions sont fondamentales. Dans un pays où ces massacres se prolongent et où nos alliés sont obligés d'intervenir militairement parce que la ligne rouge a été franchie, nos entreprises remettent les stocks de produits chimiques à niveau. Voilà ce que ces entreprises ont fait. C'est inacceptable et votre réponse est inadmissible!

10.10 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le ministre, nous avons reçu la réponse bureaucratique dans toute sa splendeur: un rappel des procédures que les douanes doivent suivre. Mais ce n'est pas ce qu'on vous demande. On vous a d'abord demandé la chronologie de faits. Quand le gouvernement en a-t-il pris connaissance? Suite à quelles circonstances? Quand les douanes ont-elles commencé à instruire le dossier? Tout cela, nous ne le savons pas.

Et puis, on vous demande une réponse politique. Vu la gravité des faits, on ne vous demande pas de nous dire quel agent subalterne il faudra mettre en cause. On vous demande où est la volonté politique du gouvernement d'identifier les responsabilités au plus haut niveau, si nécessaire. C'est ce qu'on vous demande, au regard de l'enjeu international. On n'est quand même pas dans une affaire banale. On est sans doute en train de donner à Bachar el-Assad les moyens de poursuivre le massacre de ses populations. Et on vient nous expliquer les procédures entre services douaniers, avec tampons, cachets et, éventuellement, attestations annexes! On se moque du monde!

Ayez un peu le sens des responsabilités, monsieur le ministre!

10.11 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le ministre, pour mon groupe comme pour l'ensemble de la communauté internationale, l'utilisation et la production d'armes chimiques est la ligne rouge à ne jamais franchir. Il est donc d'autant plus révoltant d'apprendre aujourd'hui que des entreprises anversoises ont franchi aussi cette ligne rouge. Comment pouvons-nous jouer un rôle de fer de lance dans la recherche d'une solution politique et diplomatique dans le conflit syrien si des entreprises belges violent un embargo international?

Le peu de réponses que vous donnez doivent nous inciter à approfondir la réflexion, mais il apparaît au moins que la Région flamande a commis deux légèretés dans ce dossier: dans l'octroi de la licence et dans le contrôle. Elle aurait pu donner des *inputs* à la douane pour pouvoir contrôler. Cela n'a visiblement pas été fait non plus.

Je vous demande par conséquent, monsieur le ministre, de bien réfléchir. Ayant appris cette information, nous vous avons demandé si des procédures supplémentaires avaient été lancées. Visiblement, non. Pour l'instant, on attend, on observe. Bref, on continue les livraisons.

Dès lors, monsieur le ministre, je demande que le gouvernement prenne davantage de mesures de contrôle et accorde les moyens nécessaires à la douane pour qu'elle puisse les mener correctement.

10.12 Vincent Van Peteghem (CD&V): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord.

Ik meen dat wij niet kunnen ontkennen dat er ergens in de keten een probleem zit. U haalt zelf aan dat het bedrijf dacht dat het niet-vergunningsplichtig was. Het is niet logisch dat er bij de douane geen knipperlichten beginnen branden op het moment dat er een zending is van dergelijke producten naar Syrië.

U heeft gelijk als u zegt dat wij het juridische proces moeten afwachten. Ik meen dat het ook goed is om bij de douane na te gaan wat er beter kan zodat dit in de toekomst kan worden vermeden. Wij moeten dergelijke zaken vermijden. Wij kunnen niet leven met de gedachte dat wij chemische producten uitvoeren naar landen waar die worden gebruikt voor de fabricatie van chemische wapens. Dat is onaanvaardbaar en wij moeten dit tot elke prijs vermijden.

10.13 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de vicepremier, ik dank u voor uw antwoord. Ik moet u eerlijk zeggen dat het Halfond en ikzelf niet zitten te wachten op een antwoord over het niveau waar de administratief-technische controle minder scherp was.

Het enige antwoord dat hier vandaag moest worden gegeven, is hoe u ons kunt waarborgen dat geen liter, geen centiliter van dergelijke producten nog wordt uitgevoerd naar landen die in oorlog zijn. Dat is het enige antwoord dat wij hier vandaag verdienen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Samengevoegde vragen van

- de heer Wouter De Vriendt aan de eerste minister over "het F-16-dossier" (nr. P2771)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het F-16-dossier" (nr. P2772)
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het F-16-dossier" (nr. P2773)
- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het F-16-dossier" (nr. P2774)
- de heer Tim Vandenput aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het F-16-dossier" (nr. P2775)
- de heer Georges Dallemagne aan de eerste minister over "het F-16-dossier" (nr. P2776)

11 Questions jointes de

- M. Wouter De Vriendt au premier ministre sur "le dossier F-16" (n° P2771)
- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le dossier F-16" (n° P2772)
- M. Raoul Hedebouw au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le dossier F-16" (n° P2773)
- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le dossier F-16" (n° P2774)
- M. Tim Vandenput au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le dossier F-16" (n° P2775)
- M. Georges Dallemagne au premier ministre sur "le dossier F-16" (n° P2776)

11.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Defensie is belangrijk en investeren in Defensie is dat ook. Daarbij moeten onze aankoopprocedures echter zuiver op de graat zijn, zonder sturing, met alle opties op tafel en met voldoende parlementaire controle. Die garanties hebben wij nu niet meer en daarom vragen wij de stopzetting van de huidige aankoopprocedure.

In tegenstelling tot wat de eerste minister op VTM verklaarde – hij durfde zich hier vandaag niet te

verdedigen –, hebben de parlementsleden de auditrapporten nooit ontvangen. Wij hebben ze mogen inkijken. En weet u wanneer, mijnheer de minister? Vier dagen na het parlementair debat!

Als u dan toch niets te verbergen hebt, vanwaar komt dan die krampachtige angst?

De hoorzittingen gisteren hebben ons drie zaken geleerd.

Ten eerste, het kabinet van de minister heeft de interne audit en dus het intern onderzoek bij Defensie minstens twee keer actief beïnvloed, wat gisteren door generaal Robberecht is bevestigd.

(...): (...)

11.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Wij weten dat die vaststelling een ongemakkelijke waarheid is voor de N-VA.

(...): (...)

De **voorzitter**: Collega's, de heer De Vriendt en alleen de heer De Vriendt heeft het woord.

11.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Het is een ongemakkelijke waarheid voor de N-VA-fractie. Dat wisten wij al langer dan vandaag.

Ten tweede, Lockheed Martin verklaart dat de verlenging van de levensduur van onze F-16-toestellen tot meer dan 8 000 vlieguren quasi onmogelijk is. Tot daar volgen wij. Lockheed Martin zegt ook dat wij nog zes jaar extra tijd hebben, vooraleer wij met onze toestellen die 8 000 vlieguren bereiken. De studies in dat verband werden echter systematisch genegeerd.

Het kabinet van de minister heeft ondertussen moeten toegeven dat de minister op de hoogte was van de studies, door een licht contact dat het kabinet heeft gehad. Collega's, ook het Parlement had die studies moeten krijgen, om een deftig en ernstig politiek debat over het dossier te kunnen voeren.

Ten derde, de expertise van de toenmalige materiaalbeheerder van onze F-16-vloot is systematisch, moedwillig opzijgezet. Dat is dé F-16-specialist in ons land bij het departement Defensie. Die man heeft gisteren een indrukwekkende en serene getuigenis gebracht. Hij bracht een getuigenis over spreekverbod, dwang, manipulatie. Ik wil benadrukken dat hij bereid was om dat alles onder ede te verklaren.

Ik kom tot mijn conclusie en mijn vraag.

Collega's, ernstige politici mogen dit niet negeren. Het politiek beslissingsproces werd gemanipuleerd. Dit is iets wat wij, de politiek, niet kunnen accepteren, temeer omdat het gaat om een bedrag van 15 miljard euro belastinggeld. En hoe moet het nu verder? (*Rumoer*)

De **voorzitter**: Collega's, alleen de heer De Vriendt heeft het woord voor een afrondende beschouwing.

11.04 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Wij merken dat niet alleen klokkenluiders het zwijgen wordt opgelegd, maar ook parlementsleden die de ongemakkelijke waarheid proberen te brengen.

Mijnheer de minister, hoe moet het nu verder? U zegt dat het aankoopproces zomaar verder kan gaan, terwijl op hetzelfde moment de minister van Buitenlandse Zaken vanmorgen via de radio zei dat de regering nu moet kiezen: ofwel de huidige procedure voortzetten, ofwel toch opteren voor een andere, nieuwe procedure. Het standpunt van Ecolo-Groen is zeer duidelijk: de huidige aankoopprocedure is niet meer betrouwbaar en moet onmiddellijk worden stopgezet. Ik kijk uit naar uw reactie.

11.05 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik hoorde u deze ochtend via de radio zeggen dat de procedure gewoon doorgaat. Het is helaas niet de eerste keer dat u mij ontgoochelt op dit vlak. Dit getuigt van een gebrek aan respect voor het Parlement.

In een dossier van 15 miljard euro heeft de Kamer het nodig geoordeeld om twee hoorzittingen te organiseren. Deze zijn nog niet achter de rug en de minister is daar al met zijn conclusies. Bovendien vind ik het bijzonder misplaatst dat u die conclusie trekt.

Als u conclusies trekt, dan trekken wij ook conclusies. Uit de eerste hoorzitting is gebleken dat onder uw verantwoordelijkheid het leger een staat in de Staat is geworden. Het leger heeft cruciale informatie achtergehouden en heeft foutieve info gegeven voor de nota van 9 november 2015 die de basis vormde van de regeringsbeslissing met betrekking tot de opvolging van de F-16. Het besluitvormingsproces is dus dodelijk aangetast.

Ten tweede, het is bijzonder misplaatst dat u zo weinig respect voor het Parlement toont. Uit de hoorzitting hebben wij immers ook geleerd dat u minstens vanaf 6 februari op de hoogte was van het bestaan van studies die de verlenging van de levensduur van de F-16 mogelijk verklaren. Toch hebt u niet alleen op 7 februari in de Kamer maar ook op 20 februari op Radio 1 gezegd: "Met de hand op het hart, ik weet niets van een F-16-rapport".

Een derde reden waarom u bijzonder slecht geplaatst bent om die conclusie nu al te trekken is het feit dat u ook probeert te knoeien met de onderzoeken. Uit de hoorzitting is gebleken... (*Rumoer*)

De **voorzitter**: Laat de heer Van der Maelen uitspreken, collega's.

11.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Uit de hoorzitting is gebleken dat de persoonlijke militaire assistent van de minister — en zo'n persoon handelt alleen op uitdrukkelijk verzoek van zijn minister — contact heeft opgenomen met generaal Robberecht, de verantwoordelijke van het intern onderzoek, met de vraag luitenant-kolonel Decrop een verklaring ter ondertekening voor te leggen. Bovendien is er ook gevraagd alle mailverkeer van luitenant-generaal Decrop te bezorgen aan het kabinet. (*Rumoer*)

De **voorzitter**: Stel uw vraag, mijnheer Van der Maelen.

11.07 Dirk Van der Maelen (sp.a): Ten slotte, de externe audit is een aanfluiting van wat een audit hoort te zijn. De auditoren hadden geen veiligheidsmachtiging, niet alle mails konden bekeken worden, en niet alle personen zijn gehoord.

Ik kom tot mijn vraag.

Mijnheer de minister, acht u het nog altijd gepast dat u, met uw parcours in dit dossier, zomaar zegt dat de procedure gewoon doorgaat?

Wij vragen een schorsing van de procedure!

11.08 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, wij hadden veel transparantie verwacht over zo'n belangrijk contract van 15 miljard. (*Tumult*)

De **voorzitter**: Collega's, mag ik vragen om naar elkaar te luisteren?

11.09 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, zij zijn nerveus aan de rechterkant, zij zijn bang.

Wat gisteren echt choquerend was – niet iedereen was aanwezig – was een element tijdens de interne audit van de heer Decrop. Beeld het u zich in: de heer Decrop wordt tijdens een hoorzitting ondervraagd door de heer Robberecht. Er volgen discussies en er worden vragen gesteld, en op dat moment wordt er gebeld. Wie belt er? Mario Engels, militair assistent van de minister, de minister zelf bijna, en hij vraagt om de heer Decrop een document te laten ondertekenen waarin staat dat hij nooit contact heeft gehad met het kabinet. Hij vraagt ook om het hele mailverkeer van de heer Decrop door te geven. Er werd daarover gisteren een vraag gesteld aan de heer Robberecht, beste collega's van de N-VA, en hij kon niets zeggen. Hij kon niets zeggen, omdat het waar is. Drie keer is de vraag gesteld en hij stond daar een beetje zoals u: hij kon gewoon niets zeggen. Dat is erg, mijnheer de minister. Kunt u... (*Tumult*) Kalmpjes bij de N-VA.

Mijnheer de minister, kunt u hier formeel zeggen dat er geen enkel contact is geweest tussen het kabinet, de heer Engels of iemand anders, en de heer Robberecht?

Le peuple peut savoir la vérité. Le ministre va répondre.

Ik kom tot mijn tweede vraag. De legertop vond die informatie niet relevant, maar wij hebben in de dataroom allemaal mails kunnen lezen, in de audits, waarin de top van het leger duidelijk zegt: "dat mag nu niet uitkomen, het is niet het goede moment". Collega's, op onze vragen daarover hebben wij vandaag nog altijd geen antwoord gekregen. Als bepaalde informatie niet relevant was, waarom zijn er dan vandaag nog altijd mails met de mededeling dat het niet het goede moment is om die informatie naar boven te laten komen? Daarover bent u ons nog een uitleg verschuldigd, mijnheer de minister.

Mijn derde vraag betreft Lockheed Martin. Mijn collega De Vriendt heeft het er net over gehad. Men kan verlengen, maar voor Lockheed Martin is het belangrijk... (*Tumult*)

Ils sont vraiment nerveux! Calmez-vous! C'est le débat démocratique!

We waren met veel gisteren, ook leden van Open Vld en CD&V, om vragen te stellen over de procedure. Hoe komt het dat die informatie er niet was? De enige partij die niet wil dat die informatie naar hier komt is de N-VA.

Qu'avez-vous à cacher, membres de la N-VA? Quel est votre problème avec la vérité? Il est question de 15 milliards. Nous avons droit à la vérité.

(...): (...)

11.10 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): In het Nederlands? Ik heb al genoeg in het Nederlands gesproken.

Mijnheer de minister, Lockheed Martin heeft gisteren gezegd dat men zes jaar kan verlengen, maar dat wij eigenlijk de F-35 moeten kopen. Dat bedrijf vraagt ons een keuze te maken tussen een voorstel waarmee het bedrijf 600 miljoen euro kan verdienen en een voorstel waarmee het 15 miljard euro kan verdienen. *Can we trust such a factory?* Nee, zeker niet! Wij moeten in onze eigen diensten geloven. Het wordt tijd om die procedure stop te zetten.

Il n'y a aucune transparence dans ce dossier!

11.11 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, avant d'entamer ma question, je voudrais rendre hommage à un homme, le lieutenant-colonel Decrop qui, hier, a courageusement assumé ses positions, les a défendues et a eu le courage, monsieur le ministre, dont vous avez manqué. Car la première évidence après les auditions d'hier, c'est que le gouvernement, que vous, monsieur le ministre, n'avez à aucun moment réellement étudié la possibilité du prolongement de nos avions de chasse. Cela, c'est l'une des vérités.

Je le rappelle. Un marché de 15 milliards d'euros, 2 300 euros par contribuable et vous n'avez pas cherché à connaître la vérité! Un manque de curiosité qui paraît incompréhensible. Je dirais même que lorsqu'on impose au quotidien l'austérité aux citoyens, ce manque de curiosité est indécent.

Aujourd'hui, malgré les informations qui ont été révélées ces derniers jours et alors que les auditions ne sont pas terminées, vous annoncez ce matin à la radio, comme si de rien n'était, que vous continuez la procédure de ce marché, je le répète, de 15 milliards d'euros, 2 300 euros par contribuable. C'est indécent!

Monsieur le ministre, pouvez-vous certifier ici devant le Parlement que vous n'avez jamais eu connaissance de documents ou de rapports de Lockheed Martin qui ouvraient l'option d'un prolongement des F-16? Pouvez-vous nous dire si, depuis les nouvelles révélations et les nouveaux éléments que nous avons tous en notre possession, vous avez fait budgéter le plan B du prolongement des avions de chasse?

Enfin, je souhaiterais savoir comment vous justifiez la poursuite de la procédure alors que ce matin même, Didier Reynders, le ministre des Affaires étrangères, disait à la radio que le gouvernement allait avant tout vérifier si l'on continue la procédure actuelle ou si l'on doit se lancer dans une autre procédure. Comment justifiez-vous le maintien de votre position qui, je le redis, est indécente?

11.12 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wie elke dag naar de journaals kijkt en de krant leest, ziet in welke turbulente wereld wij leven: hoe gekken gifgas gebruiken tegen hun eigen bevolking en hoe grootmachten een gevaarlijk spelletje spelen. De mensen vragen zich af of de derde wereldoorlog zal uitbreken en of onze kinderen nog veilig zullen kunnen opgroeien in de

toekomst.

Ieder van ons, collega's, hier in dit Parlement, heeft de bevoegdheid, de taak en de verantwoordelijkheid om iedereen in dit land te beschermen en veilig te houden. Wij kunnen dat niet alleen. Wij kunnen niet alleen onze bondgenoten vragen om ons te helpen. Wij moeten dit zelf ook doen.

Wie dat ontkent, collega's, maakt de mensen blaasjes wijs. Wij hebben een slagkrachtige luchtmacht nodig om ons luchtruim en dat van onze bondgenoten – kijk maar naar de Baltics – te kunnen verdedigen en om ver van ons te kunnen ingrijpen waar nodig is – kijk naar onze interventie tegen IS. Dit betekent dat wij onze F-16's moeten vervangen.

Wij hebben daarvoor een transparante procedure opgestart. Mijnheer de minister, die procedure werd enkele weken geleden doorkruist door memo's die de timing van de vervanging in vraag stellen. Wij als Parlement hadden moeten beschikken over die memo's. Wij hadden die informatie moeten hebben. *(Applaus)*

Dat dit niet het geval was, noemde u een inschattingsfout, manipulatie zelfs. Na de voorstelling van de audits vorige vrijdag zei u dat er geen vuiltje aan de lucht was en trok u uw woorden in. Ook vanmorgen communiceerde u opnieuw.

Na de hoorzittingen van gisteren, waarin heel veel duidelijk en duidelijker is geworden, is mijn fractie nog altijd niet van gedachten veranderd. Deze info had u als minister en ook wij als Parlement moeten hebben. U hebt dat zelf twee keer gezegd in de commissie en gisteren heeft ook de CHOD dit gezegd. Hij zei letterlijk, ik citeer: "Hadden wij die informatie gehad, wij hadden hier niet gezeten."

Het gaat hier over miljarden euro's. Het gaat over investeren in onze veiligheid. Het Parlement moet daarover in alle transparantie kunnen beslissen. Het is niet aan Defensie om dat te beslissen, ook niet als de informatie niet opportuun of niet relevant blijkt te zijn, wat na gisteravond wel gebleken is.

Mijnheer de minister, wij willen een nieuw en slagkrachtig leger. Dat bouwen wij niet met de oude bestuurs- en communicatiecultuur die er vandaag bestaat.

Mijnheer de minister, ik heb twee vragen voor u. Welke initiatieven neemt u om de informatiedoorstroming en communicatie tussen de mensen binnen Defensie en ook tussen medewerkers van Defensie en politici te verbeteren?

Wanneer verwacht u de uitkomst van de vervangingsprocedure?

11.13 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, hier, le lieutenant-colonel Rudi Decrop, patron de la flotte des F-16, est venu nous dire qu'on pouvait économiser 900 millions d'euros en six ans, tout en maintenant notre capacité d'ambition. Autrement dit, monsieur Vandeput, il est possible de faire mieux que votre gouvernement, en gardant pendant six ans de plus cinquante-quatre avions au lieu de trente-quatre. Bien entendu, cela va de pair avec un maintien de la sécurité de nos pilotes, laquelle est indispensable.

Cette information se fondait notamment sur les études de Lockheed Martin. Or, elle a été cachée à la hiérarchie de l'armée, à vous, au CHOD et à nous. Le pire est que des pressions ont été exercées sur cet officier pour qu'il ne diffuse pas cette information: ordre lui a été intimé de la dissimuler.

Par-dessus tout, hier en commission, le CHOD a indiqué que cela ne posait pas de problème: on pouvait lui cacher de tels renseignements. Vous-même, monsieur le ministre, avez déclaré vendredi qu'on pouvait aussi vous les dissimuler. Je trouve proprement ahurissante cette manière que vous avez de vous mettre hors-jeu dans une affaire qui est le dossier central de votre législature, monsieur le ministre de la Défense. Comment pouvez-vous soutenir que ces informations ne vous concernent pas et qu'elles n'auraient pas dû vous être transmises? Bien sûr qu'elles auraient dû l'être!

La démonstration du colonel Decrop était convaincante, jusqu'à ce que, tard dans la soirée, l'armée américaine, appelée en renfort de l'armée belge – on se serait cru au Débarquement en Normandie de 1944 –, après nous avoir communiqué des dossiers en avril 2017 et en février dernier nous expliquant que la prolongation des F-16 était possible, nous a répondu hier que nous avions mal compris. Elle a argué qu'il ne s'agissait pas de conclusions, que c'était un malentendu et que les F-16 ne pouvaient être maintenus. À ceci

près que l'armée américaine nous informe qu'elle va bien les prolonger jusqu'en 2048. On nous rétorquera que ce sont d'autres séries d'appareils, mais il n'empêche que cela reste des F-16. Nous vous proposons seulement de les acheter en 2029. De plus, les militaires américains nous disent que les F-35 connaissent des problèmes et qu'ils ne pourront donc en disposer rapidement.

J'ajoute que l'on va demander à ceux-là mêmes qui sont en train de soumettre une offre pour remplacer nos avions s'il ne convient pas de retarder un tout petit peu l'achat de leurs successeurs.

Quand je me rends chez mon concessionnaire automobile et que je lui demande si je peux encore retarder l'acquisition d'une nouvelle voiture, je connais sa réponse par avance. Mais là, on fait semblant de ne pas la connaître. On les convoque et on leur fait traverser l'Atlantique pour avoir une réponse connue par avance.

Monsieur le ministre, je pense qu'il est temps que nous arrêtons ce cirque, que nous arrêtons de gérer ce dossier crucial de façon chaotique. Nous voulons une Défense crédible. Nous voulons que ce dossier soit repris à zéro, que nous puissions avoir une Défense à la hauteur de nos ambitions et qu'il soit répondu au vœu des Belges et des Européens de construire ensemble une Défense européenne et d'intégrer ensemble nos capacités en matière de forces aériennes.

11.14 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik neem aan dat ik evenveel tijd krijg om het een en ander recht te zetten als de verantwoordelijken van de opzet. De voorbije weken is hier met grote woorden gegoocheld: de democratie is in gevaar; er is geen respect voor het Parlement.

Mijnheer Van der Maelen, toon eens een beetje respect voor de personen van wie u de naam zomaar hier in het halfroond, hier in huis en in de media te grabbel gooit, zonder enige aanwijzing van effectieve fout. Toon eens een beetje respect voor uw beroep en voor uw collega's hier door de waarheid te zeggen en niet telkens opnieuw conclusies te trekken en die in de mond van de ander te leggen. (*Protest*)

Gisteren heb ik opnieuw vastgesteld na dertien uur hard werk van onze volksvertegenwoordigers, waarbij er heel wat goede dingen zijn gezegd, dat er geen smoking gun is. Hetgeen ik vandaag zie, het resultaat van een eerste dag hoorzittingen, is een document van minder dan tien bladzijden dat handelt over de carrosserie van onze F-16's, de *force structure projection*. Dat is een document dat, zoals gisteren aangegeven door de betrokkenen zelf, ontwikkeld is om aan gezond beheer van de vloot te doen en om zeker te zijn dat de vliegtuigen het einde van hun vooropgestelde levenstermijn halen.

Een andere zaak na zeventien of achttien getuigen – ik weet niet hoeveel getuigen u gisteren gehoord hebt – is dat één persoon hier verheven wordt tot held. Ik vraag mij nog steeds af waarom hij niet gewoon met zijn documentatie naar de minister is gekomen in plaats van naar een andere politieke partij. Ik vraag mij nog steeds af welke belangen spelen. Maar ik zal mij dat waarschijnlijk blijven afvragen. Eén persoon heeft een theorie ontwikkeld op basis van kennis louter en alleen van de structuur. Hij zei in de commissie zelf dat hij geen kennis heeft van onder andere avionics, maar dat dat allemaal wel goed komt.

Het gaat om een persoon en daartegenover zeggen al die anderen dat het document niet meer is dan wat het is.

Als u de medewerkers van Lockheed Martin vraagt hoe het zit met de 8 000 vliegreuren en of zij de luchtwaardigheid voor het 8 001e uur garanderen, wat is dan hun antwoord? Hun antwoord is neen.

Het antwoord was eenduidig en u hebt een goede poging ondernomen om dat te ontcrachten, zoals u altijd doet. Al wie iets vertelt wat tegen uw overtuigingen ingaat, is onbetrouwbaar. Eén persoon is betrouwbaar in het hele verhaal, maar het interne onderzoek is gecorrumpeerd, het extern onderzoek trekt op niets, het SPO, dat wereldwijd de vlootbeheerders helpt in hun dagelijkse taak om de F-16's in de lucht te houden, weet van niets. Het leger is een staat binnen de Staat. Iedereen die hier passeert, komt allemaal liegen en er is er maar een, die de waarheid vertelt.

Ik vind dat vreemd. Welke belangen worden hier verdedigd? Ik heb gisteravond vooral gehoord dat men op een bepaald ogenblik toch stilaan tot het besef moet komen dat aan alles een einde komt, ook aan de F-16's, en dat wij op een bepaald moment – collega Reynders heeft vanochtend net hetzelfde gezegd – onze verantwoordelijkheid moeten nemen, want vrede is niet gratis.

Mijnheer Van der Maelen, u gelooft wat u gelooft. Ik ken er nog zo. Afgelopen week waren er wat problemen

met mensen die geloven in wat ze geloven. U bent ook zo en u blijft volhouden op basis van leugens en veronderstellingen.

Ik wil nog een zaak rechtzetten in verband met het intern onderzoek. Daarover bestaat immers wat onduidelijkheid. Ik heb u op 20 maart in de commissie gezegd dat ik drie zaken zou doen. Ik zou een intern onderzoek gelasten, ik zou een externe audit laten doen en ik zou aan de Amerikanen bijkomende informatie vragen over wat het rapportje van Lockheed Martin nu eigenlijk inhoudt.

Dat zijn de drie dingen, die ik gedaan heb. Ik heb die rapporten zo snel ze in mijn bezit waren naar de Kamer gebracht, zoals ik steeds doe met de documenten die mij ter beschikking komen.

Er wordt nu gezegd dat er tussenbeide gekomen is in het intern onderzoek. Maar wat verwacht u van mij? Mijnheer Van der Maelen, u vraagt mij in de commissie om de mails van een bepaalde periode na te kijken – want dat zei u in de commissie, lees het verslag erop na – en ik stel die vraag aan de inspecteur-generaal, die volgens het koninklijk besluit van 6 april 2010 rechtstreeks onder mijn bevoegdheid valt. Ik citeer: "De Algemene Inspectie Defensie staat onder de leiding van de inspecteur-generaal, die rechtstreeks van de minister afhangt". (*Protest van de heer Van der Maelen*)

Het gaat om een intern onderzoek. U kunt in het koninklijk besluit nalezen wat de bevoegdheden zijn van de inspecteur-generaal. U kunt nalezen wat daaruit voortvloeit.

Vindt u het zo abnormaal dat, als u mij in de commissie vraagt om de mails op het kabinet na te kijken, ik mijn kabinetsmedewerkers vraag of iemand die nota gezien heeft, waarop het antwoord neen is, of iemand die nota ontvangen heeft, waarop het antwoord neen is, en of ze die na onderzoek van hun computer hebben gevonden, waarop het antwoord ook neen is, waarna ik vervolgens de inspecteur-generaal, die op dat ogenblik zijn ronde aan het maken is, vraag om de betrokkenen formeel één specifieke vraag te stellen, namelijk of ze al dan niet de documenten naar het kabinet hebben doorgestuurd?

Wat had ik moeten doen? Had ik het niet zeker moeten weten? Zij hebben gezegd neen. (*Protest*) Men krijgt zo dadelijk de tijd om te repliceren.

Mijnheer Van der Maelen, op het moment dat u aan het zoeken bent naar iets waarvan u opnieuw kunt beweren dat het een onwaarheid zou zijn, wil ik zeker zijn. Op dat moment zeg ik dat ik, met de middelen die mij ter beschikking staan, wil achterhalen wat ervan aan is.

Ik heb nooit volledige mailboxen opgevraagd. Ik heb wel gezegd om te vragen of zij contact hadden met het kabinet, of zij dat document doorgestuurd hadden, mij desgevallend de betreffende mail te bezorgen en, als het kon, dat op papier te laten zetten. Dat is de vraag, die ik gesteld heb.

Ik meen dat dat een heel gereede vraag is aan de inspecteur-generaal, die onder mijn bevoegdheid staat. Het is een heel normale vraag in de situatie waarin wij op dat moment waren.

Dat gezegd zijnde, ik heb vrijdag de drie verschillende rapporten toegelicht. U hebt er dertien uur over gedaan om uiteindelijk te vernemen dat de verlenging van de levensduur een heel moeilijke zaak zou zijn.

U hebt uiteindelijk vernomen dat er vandaag eigenlijk geen garanties zijn dat de levensduur van onze F-16's kan worden verlengd, dat er in heel de wereld niemand is die eraan denkt of ermee bezig is om de F-16's Block 15, zoals de onze, langer aan te houden dan 8 000 vlieguren. Niemand in de wereld! Dat onthouden wij daaruit.

Wat heb ik gezegd? Wat heeft de premier hier gezegd vóór het paasreces? Wat hebben andere collega's gezegd? Zij hebben gezegd dat er geen beslissing van de regering is om de procedure stop te zetten. Vandaag zitten we in de evaluatie, maar op het einde zullen wij alle elementen van dit dossier bijeenbrengen. Op dat moment zal de regering de juiste keuze maken. Ik ben er wel van overtuigd, heren Van der Maelen en De Vriendt, dat als u altijd zegt dat u het goed voor hebt met Defensie, u dat ook maar eens moet tonen. De luchtgevechtscapaciteit is een speerpunt van onze Defensie. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat wij een moeilijke keuze maken.

Geloof mij vrij, ik weet ook dat het over veel geld gaat. Het gaat over een investering, in euro's 2015, van 3,6 miljard. Ook de jaren daarna zal die investering geld kosten, maar één vliegtuig zal geld kosten. En ja,

daar kunnen andere dingen mee gebeuren, dat is waar. Van ons wordt echter verwacht dat wij op een bepaald moment kunnen doen wat wij moeten doen. Eén van onze speerpunten is daarbij onze luchtgevechtscapaciteit en daarom is het bijzonder belangrijk dat wij ook effectief de moed hebben om de beslissing te nemen die zal moeten worden genomen, voor nu en voor onze kinderen.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer de minister. De heer De Vriendt heeft het woord.

11.15 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik zal u zeggen waar Defensie bij gebaat is. Defensie is gebaat bij objectieve aankoopprocedures waarin alle opties op tafel liggen en waarover ook het Parlement zich kan buigen. Toen het Parlement vroeg of er studies beschikbaar waren over de verlenging van de levensduur van de F-16's was een kabinetsmedewerker bij u op de hoogte. Toch heeft het Parlement die studies niet te zien gekregen.

Ontkent u dat de klokkenluider anderhalf jaar lang geprobeerd heeft om dat binnen zijn hiërarchie aan te kaarten? Ontkent u dat er tijdens de ondervraging van een van de kroongetuigen, in die zogezegde interne audit, een intern onderzoek binnen Defensie, een telefoon kwam vanuit uw kabinet om die interne audit te beïnvloeden door de suggestie om hem een verklaring te laten ondertekenen? Ontkent u dat de superieuren van de klokkenluider in intern mailverkeer onmiddellijk hebben gewaarschuwd, toen de studies van Lockheed Martin bekend raakten, om die niet te laten uitlekken omdat de inhoud ervan niet bekend mocht raken?

Mijnheer de minister, deze procedure kan niet anders dan stopgezet worden want ze beschadigt het vertrouwen tussen Defensie en de politiek, op een moment dat Defensie dat vertrouwen nodig heeft. Wij moeten als politici, als gekozenen, kunnen vertrouwen op de informatie die Defensie ons aanreikt. Wij kunnen dat niet langer. Wij weten niet meer of die informatie al dan niet objectief is. Dat is een bijzondere bittere vaststelling.

Als u de procedure voortzet, mijnheer de minister, dan begaat u een historische vergissing. Op dit moment spreken wij nog over de obussenaffaire, Augusta en andere zaken, maar als u met zo'n krakkemikkige procedure gewoon doet alsof er niets aan de hand is en tot de orde van de dag wilt overgaan, dan zult u, als bevoegde minister, over 30 jaar ook in de geschiedenisboeken figureren.

11.16 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, u hebt aan een inspecteur-generaal gevraagd om een onderzoek uit te voeren en gezegd dat u hem volledig vrij zijn onderzoek zou laten doen. In dat dossier bent u ook persoonlijk in het geding en mijn klomp brak toen ik het u als normaal hoorde omschrijven dat uw persoonlijke militaire assistent contact opneemt met die inspecteur-generaal om informatie te vragen en om documenten voor te leggen, louter met als bedoeling om in te schatten welke risico's uzelf als minister liep.

Gisteren heeft Lockheed Martin bevestigd wat wij al sinds 20 maart stellen. Een levensduurverlenging met zes jaar is mogelijk mits er meettoestellen op onze vliegtuigen worden aangebracht. Kolonel Letten heeft gezegd dat het goed zou zijn om de meettoestellen te installeren, zelfs als de F-16's niet de 8 000 vliegreuren overschrijden.

Nu wil ik een oproep lanceren om tijd te kopen. Daartoe bestaat er volgens mij, met uitzondering van N-VA, bereidheid als ik mag afgaan op de uitspraak van de minister van Buitenlandse Zaken en op de reacties van collega's van Open Vld en CD&V. Ik roep op om de bestelling zes jaar uit te stellen, want het gaat over 15 miljard euro.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Maelen, u moet afronden.

11.17 Dirk Van der Maelen (sp.a): Er bestaan technische twijfels over de F-35. Verschillende landen, waaronder Canada, hebben hun bestelling afgezegd.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Maelen, u moet afronden.

11.18 Dirk Van der Maelen (sp.a): Als wij meer tijd hebben, dan kunnen wij keuzes maken die ons toelaten dat onze Europese defensie uitgebouwd wordt met de volle steun van België.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Maelen, laatste zin.

11.19 Dirk Van der Maelen (sp.a): Het is tot slot ook goed dat wij een beter zicht krijgen op de technische ontwikkelingen.

De **voorzitter**: Sorry, mijnheer Van der Maelen, dit is erover.

11.20 Dirk Van der Maelen (sp.a): Over tien jaar zijn gevechtsvliegtuigen misschien helemaal niet meer bemand en gebeurt alles mogelijk met drones. *(De voorzitter laat de microfoon uitschakelen)*

11.21 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, geeft u uw antwoorden nooit op voorhand door aan de N-VA-fractie? Ik vind het immers een beetje raar dat, als ik zeg dat u bent tussenbeide gekomen in de procedure, de ganse fractie roept dat dat niet waar is, dat het een schande is en dat ik lieg, maar dat u twee minuten later zegt dat u dat wel hebt gedaan en dat u het recht had om dat te doen. U moet toch zorgen voor een beetje coördinatie als u er wat schwing in wilt brengen, mijnheer de minister.

Collega's, wij hebben dus allemaal gehoord dat de minister zegt dat hij tussenbeide is gekomen. Hij is tussenbeide gekomen in de interne audit en hij zegt dat hij dat recht had.

Cela ne pose problème à personne ici. Il y a un audit interne qui devrait être indépendant. Le ministre intervient et tout le monde dit que cet audit est effectivement indépendant, que c'est normal, qu'il a le droit, et personne ne réagit.

(...): (...)

11.22 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): De la majorité. Tout à fait!

Donc, un ministre intervient. Des mails sont envoyés pour dire que cela ne peut pas être rendu public. On a un lanceur d'alerte qu'on oblige à signer des documents. Tout cela doit contribuer à nous faire dire, chers collègues, qu'il n'y a aucune transparence dans le dossier.

Hier, le top de l'armée nous a dit que 500 à 600 000 documents circulaient au sein de l'armée, qu'il n'était pas possible de tous les contrôler. Il est ici question de documents dont certains valent 15 milliards. Là se situe le débat.

Au regard d'aussi peu de transparence, on peut se demander à quel point le ministre est lié au complexe militaro-industriel.

Ce matin, M. Reynders a déclaré que ceux qui ne sont pas favorables au prolongement sont ceux qui ne sont pas d'accord avec notre politique de Défense. C'est exact. C'est le seul point sur lequel je suis d'accord avec lui. En effet, je ne suis pas d'accord avec la politique de défense de la Belgique parce qu'une politique de défense avec des F-35, ce n'est pas de la défense, c'est de l'attaque, c'est exporter nos bombes. Je dis ici que nos bombes n'amènent pas la paix. C'est très, très clair! Le courant pacifiste va reprendre de la vigueur en Belgique pour dire que, non, des F-35 n'apporteront pas la paix.

Mijnheer de minister, u hebt gelijk dat aan alles een einde komt. Begin maar met de procedure voor de aankoop van de F-35.

11.23 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le ministre, je voudrais vous dire que ce qu'ont fait les parlementaires hier durant plus de douze heures, c'est ce que vous n'avez pas fait: s'intéresser au dossier, poser des questions, chercher à comprendre et chercher la vérité. Nous l'avons fait hier pendant douze heures, et vous ne l'avez pas fait. Le seul qui mentait ici, c'était vous. Personne, dans l'opposition, n'a dit que nous ne devions plus répondre à nos obligations internationales. Personne, dans l'opposition, n'a dit que la sécurité de nos pilotes n'était pas importante. Personne! Nous n'avons eu de cesse de répéter qu'il s'agissait de nos priorités.

La seule chose qui est sûre, aujourd'hui, est qu'à la tête de la Grande Muette règne un grand sourd ou un grand aveugle. Malgré les échanges d'hier, malgré tous les faits nouveaux, malgré les auditions, vous persistez et signez dans cette décision indécente, malgré le doute raisonnable. Vous et votre gouvernement, vous persistez dans ce marché de 15 milliards d'euros, qui représente 2 300 euros par contribuable. M. Reynders persiste également. Par ailleurs, vous le faites mentir au passage. Je le redis, monsieur le ministre: le groupe socialiste demande l'arrêt immédiat de la procédure et la remise à plat immédiate du

dossier.

11.24 Tim Vandeput (Open Vld): Mijnheer de minister, wij blijven het betreuren dat de informatie uit de memo's niet tot bij ons is gekomen. U vindt dat, wij vinden dat, de CHOD vindt dat, dus ik kijk uit naar de maatregelen die u zult nemen ten aanzien van Defensie om de oude communicatiecultuur toch te veranderen.

Hadden wij die informatie gehad, dan hadden wij die discussie twee jaar geleden kunnen voeren en hadden wij geweten dat onze blok 15-toestellen helemaal niet verlengd kunnen worden. Dat is gisteravond bevestigd. Dan hadden wij ook geweten dat, als wij dat toch zouden willen doen, wij vliegtuigen naar Amerika hadden moeten sturen, waar die ontmanteld zouden zijn en drie jaar getest om dan een nieuw prototype te ontwikkelen dat zou worden toegepast op onze oude toestellen. Dat zou heel veel geld kosten en geen enkele garantie bieden en daarom kan de levensduur van de F-16 niet worden verlengd.

Langer vliegen zonder kosten is een utopie. Iedereen die dat beweert, heeft gisteren niet geluisterd. Dat hebben wij gisteravond geleerd van Lockheed Martin.

Mijnheer Dallemagne, als u gisteravond om 23 uur goed naar kolonel Van Pee hebt geluisterd, weet u dat hij het verhaal van 900 miljoen euro helemaal heeft weerlegd. Het is een andere zaak dat u het niet gelooft, maar hij heeft dat helemaal weerlegd.

Ik rond af. Wij kijken uit naar de tweede dag van hoorzittingen en dan zullen wij definitieve conclusies trekken, mijnheer de minister. Ik stel voor dat u dat ook doet en dat u met een eindconclusie naar het Parlement komt in plaats van tussentijdse conclusies te trekken.

11.25 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre de la Défense, ce n'est pas mon habitude mais je veux quand même le relever: vous n'avez pas dit un mot en français. C'est un peu un des problèmes de ce dossier. Les audits ont été transmis en néerlandais. Le seul officier qui s'émeut de la manière dont cela se passe est francophone et un autre est laissé dans un placard, c'est son supérieur hiérarchique direct. Il faudra qu'on en reparle. Et je me demande, chers amis du MR, ce qu'en auraient pensé M. Ducarme sous la précédente législature ainsi que le colonel Gennart.

(...): Silence total!

11.26 Georges Dallemagne (cdH): Oui, silence total. À la longue, cela commence à être un tout petit peu désagréable.

Je veux aussi répondre à M. Vandeput qui nous dit que le colonel Van Pee a contredit le colonel Decrop. C'est un problème. C'est un problème parce que celui qu'il cite ici, c'est le patron de l'ACCap qui est en train de choisir le prochain avion. Il nous a toujours dit: "Je ne me mêle pas de tout cela. Ce n'est pas mon rôle. Ce n'est pas à moi de me justifier." Et vous avez toujours dit, monsieur le ministre, que ces équipes étaient complètement étanches et qu'elles n'avaient rien à voir l'une avec l'autre. Or, nous avons eu la démonstration que cette équipe se mêlait effectivement des justifications de la non-prolongation des F-16. C'est inadmissible! Cela prouve que ce que vous nous avez dit est faux.

Vous nous dites aujourd'hui que c'est une étude qui dépend directement de vous. Mais, voici un mois, le premier ministre lui-même nous a dit qu'il s'agissait d'un audit interne. Encore une contre-vérité, ce n'est pas un audit interne. C'est une enquête sous l'autorité du ministre de la Défense. On comprend maintenant la médiocrité de ce document et le fait qu'il soit uniquement à charge contre cet officier-là. À nouveau, on nous a menti.

Monsieur le ministre, je vous demande de sortir par le haut de cette crise. Ce dossier est pourri et je le regrette. Je le regrette car nous avons besoin d'une Défense crédible. Premièrement, je demande qu'on examine sérieusement ce scénario. Je souhaiterais que vous ameniez un document sérieux en commission de la Défense, de manière à ce que nous ayons une discussion approfondie sur ce scénario qui me paraît parfaitement crédible et sérieux.

Le **président**: Monsieur Dallemagne, vous exagérez. Votre temps de parole est écoulé.

11.27 Georges Dallemagne (cdH): Deuxièmement, je demande la suspension.

Troisièmement, je demande qu'un dossier soit enfin amené pour que nous construisions ensemble une Défense européenne et qu'on prenne au sérieux la proposition française qui est une proposition ambitieuse et que le ministre de la Défense... (*Micro coupé*)

Le **président**: Monsieur Dallemagne, je regrette. L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van de heer Bert Wollants aan de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, over "Facebook" (nr. P2777)

12 Question de M. Bert Wollants au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, adjoint à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, sur "Facebook" (n° P2777)

12.01 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik schakel even terug naar een onderwerp waarbij wij onze fantasie minder laten spelen, maar waarbij wij voor de sociale media gaan.

U weet dat Facebook heeft aangekondigd dat het aan iedereen zal vragen om gezichtsherkenning te mogen toepassen. Dat is vreemd, want zes jaar geleden is dat idee gestrand na tussenkomst van de Ierse privacywaakhond. Zelfs deze week nog kwamen er berichten dat in de Verenigde Staten een rechtzaak daarover is gestart.

De vraag is of wij daarvoor klaar zijn. Wij weten dat Facebook nu al meeluistert via de microfoons van onze gsm's. Willen wij in de toekomst dat zij ook alle foto's en video's rondspeuren, om te bekijken waar, wanneer en met wie een aantal zaken gebeuren of waar wij ons bevinden? Dat is toekomstmuziek. Wij weten dat Facebook nu al belooft met die informatie geen foute zaken te zullen doen. Ik vrees nochtans dat de voorbije weken niet meteen een toonbeeld waren van de garanties die Facebook op dat vlak biedt. Wij mogen ons daarbij dus vragen stellen.

Facebook is echter niet alleen. Zij kondigen dit nu aan maar Google bijvoorbeeld doet dat al, weliswaar onder een enigszins andere naam, zijnde gezichtsgroepering, wat wel een originele benaming is. Er wordt aan de mensen gevraagd hun toelating te geven. Bij wie dat niet doet, verschijnt de mooie boodschap dat betrokkene allerlei zaken zal missen, om op die manier toch maar een aantal mensen over de streep te trekken. Het gaat zelfs nog een stuk verder. Ik heb eens goed doorgenomen wat zij zoal aangeven. Zij zeggen doodleuk dat, wie toelating geeft, niet alleen toelating voor zichzelf geeft maar ook in hoofde van elke persoon die op de foto's verschijnt, wat mij een heel groot probleem lijkt te zijn.

Ik begrijp dat mensen zich daarover zorgen maken en daarover vragen stellen. Ik wil dan ook graag weten hoe u in uw hoedanigheid van staatssecretaris naar die evolutie kijkt.

Ik heb een aantal eenvoudige vragen.

Ten eerste, hoe stelt u zich op tegenover de aankondiging van Facebook? Hoe kijkt u naar die aankondiging?

Ten tweede, vindt u dat wat Google nu al doet, door de beugel kan?

Indien mevrouw Kitir even wil luisteren, kan ik doorgaan met mijn vraag.

Ik herhaal mijn vragen.

Ten eerste, hoe positioneert u zich tegenover de door Facebook aangekondigde gezichtsherkenning?

Ten tweede, wat is uw mening over wat Google nu al doet? Kan dat door de beugel of wil u aan die praktijk iets doen?

12.02 Staatssecretaris **Philippe De Backer**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Wollants, toen ik deze week de paginagrote advertenties van Facebook zag verschijnen, over de bescherming van de privacy van hun klanten, maakte ik mij de bedenking dat ons soms wordt verweten cynisch te zijn in de politiek. Wel, ik meen dat Facebook daar de exponent van is. Net als u maak ik mij zorgen over deze beweging. Enerzijds wordt er opgeroepen om goed na te denken over de privacy-instellingen als men op Facebook is en wordt er een hele uitrol gedaan om mensen dat te vragen. Anderzijds kan men Facebook niet meer gebruiken als men de gezichtsherkenning niet zou aanvaarden.

U weet dat de Belgische Privacycommissie de lead heeft genomen in de bescherming van de gegevens en de privacy van mensen, zeker met betrekking tot socialemediabedrijven. Wij hebben recent nog een zaak tegen Facebook gewonnen, die nu verder wordt behandeld in beroep. Het is wel zo dat de Belgische Privacycommissie echt de lead heeft. Wij hebben de andere Europese privacycommissies de vraag gesteld om binnen de Working Party 29, de verzameling van alle Europese privacycommissies, een speciale werkgroep te krijgen rond sociale media. Dan kunnen wij effectief nagaan of de Facebooks, de Googles, de Snapchats en de Instagrams van deze wereld zich in lijn brengen met de nieuwe Europese privacywetgeving die vanaf 25 mei op ons afkomt.

Deze wetgeving biedt veel meer bescherming en transparantie dan wat er vandaag bestaat voor de consumenten. Het is een stap in de goede richting. Ik roep de Working Party 29 dus op om zich snel en duidelijk uit te spreken over de voorstellen die Facebook doet op een Europese schaal. Zo kan men paal en perk stellen aan de huidige excessieve datavergaring van deze bedrijven. Men kan zich dan volledig en transparant in regel stellen met de nieuwe Europese GDPR.

12.03 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het is inderdaad belangrijk dat wij opkomen voor de privacyrechten van de burger. Wij moeten iedereen daar goed over informeren. Zoals u aangeeft moeten wij vooral ook de andere diensten screenen.

Toen ik daarstraks de regels die Google nu toepast, doornam, kwam ik eigenlijk tot de vaststelling dat ik in deze zaal van eenieder een foto kan nemen en Google kan beloven dat ik hun toestemming heb. Daardoor mogen zij plots de gezichtsprofielen gebruiken van eenieder in dit halfroond, althans van zij die aanwezig zijn. Dat baart mij zorgen.

Ik kijk dus heel erg uit naar wat de screening zal opleveren. Onze burgers beseffen momenteel immers absoluut niet wat daar in de kleine lettertjes allemaal naar voren wordt geschoven. De technologiebedrijven helpen op dat vlak niet altijd goed mee.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Einde van de mondelinge vragen.

Wetsontwerpen en -voorstel

Projets et proposition de loi

13 **Wetsontwerp tot goedkeuring van de algemene rekening van het algemeen bestuur van het jaar 2016 en van de uitvoeringsrekeningen van de begrotingen van Staatsdiensten met afzonderlijk beheer van voorgaande jaren (2797/1-3)**

13 **Projet de loi visant à approuver le compte général de l'Administration générale pour l'année 2016 et des comptes d'exécution des budgets des Services de l'Etat à gestion séparée pour des années précédentes (2797/1-3)**

Zonder verslag
Sans rapport

Beperkte algemene bespreking
Discussion générale limitée

Overeenkomstig artikel 116 van het Reglement wordt in plenaire vergadering een beperkte algemene bespreking gehouden.

Conformément à l'article 116 du Règlement, le projet de loi fait l'objet d'une discussion générale limitée en séance plénière.

De beperkte algemene bespreking is geopend.
La discussion générale limitée est ouverte.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De beperkte algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale limitée est close.

Bespreking van de artikelen ***Discussion des articles***

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2797/3)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2797/3)**

Het wetsontwerp telt 11 artikelen.
Le projet de loi compte 11 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de tabellen A tot H.
Les articles 1 à 11 sont adoptés article par article, ainsi que les tableaux A à H.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

14 **Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 wat de giften aan als bij stichting opgerichte entiteiten, die afhangen van de erkende universitaire ziekenhuizen, betreft (2536/1-5)**

14 **Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne les libéralités accordées aux entités créées sous la forme d'une fondation qui dépendent des hôpitaux universitaires agréés (2536/1-5)**

Voorstel ingediend door:
Proposition déposée par:
Luk Van Biesen, Benoît Piedboeuf.

Algemene bespreking ***Discussion générale***

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De heer Robert Van de Velde, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

14.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je salue la présence de la ministre du Budget. Dans le cadre de la discussion relative à cette proposition de loi du commissaire Van Biesen, certains collègues ont souhaité – mais n'ont pas été suivis – que l'avis de la ministre du Budget concernant ce texte soit demandé. Je voudrais profiter de sa présence pour connaître son avis sur le sujet.

Je vais donner l'avis du groupe Ecolo-Groen sur cette proposition. Nous pensons que la recherche est une chose importante et que la recherche en matière de santé est encore plus importante. Nous pensons que son financement doit être assuré d'abord et avant tout par des moyens publics, de sorte que nous puissions déterminer son orientation en fonction de l'intérêt général plutôt que d'intérêts particuliers, qui parfois

dominant la logique de santé – qui n'est alors plus publique – dans notre pays. On peut faire confiance, on peut déléguer notre confiance aux hôpitaux universitaires. La proposition du collègue Van Biesen, qui aime bien faire des cadeaux, surtout quand ce n'est pas lui qui doit en assumer la charge, est plutôt sympathique, même si nous considérons que le financement de la recherche doit être davantage assuré via des moyens propres que via une libéralité fiscale.

Nous comptons soutenir cette proposition du collègue Van Biesen, même si nous avons pris acte du fait que la majorité n'était pas unanime sur le sujet, dès lors que les représentants du parti de la ministre du Budget ont voté contre le texte en commission des Finances et qu'ils se sont absentés d'autres travaux ayant trait à des propositions de loi avec un impact budgétaire potentiel, à mon avis pour empêcher de nouvelles majorités alternatives. C'est une petite dissension au sein de la majorité. Cela peut arriver mais je constate que cela arrive de plus en plus souvent, et sur des thèmes divers et variés.

Le groupe Ecolo-Groen soutiendra ce texte. Mais, préalablement à l'expression de ce vote, nous souhaitons entendre l'avis de la ministre du Budget sur cette proposition et, de façon générale, sur toute proposition qui pourrait avoir un impact budgétaire car nous avons beaucoup d'idées en la matière.

14.02 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik wilde eerst het woord niet nemen vandaag, omdat wij hier de discussie van de commissie niet moeten herhalen. Ik betreur een beetje de ondertoon, die stelt dat wij hier opnieuw een cadeau doen aan een bepaalde instelling.

Hetgeen wij werkelijk willen realiseren met dit wetsvoorstel is dat er voldoende middelen ter beschikking worden gesteld van het wetenschappelijk onderzoek in de universitaire ziekenhuizen, onder welke structuur dan ook. Over dat laatste gaat het eigenlijk. Wij breiden het uit naar andere vormen van vennootschapsstructuren, die dat op zich kunnen nemen.

Dat is hetgeen wij vandaag doen, op uitdrukkelijk verzoek van de universitaire instellingen. Deze vraag is tot bij ons gekomen zowel van Franstalige als van Nederlandstalige zijde. Daarom ligt dit wetsvoorstel hier voor, medeondertekend door mijn zeer goede collega van de MR, de heer Piedboeuf. Daarom verdedigen wij dit ook.

Het is dus geen nieuw cadeau. Het is gewoon het stimuleren van het wetenschappelijk onderzoek in de universitaire ziekenhuizen, en dit onder eender welke vorm.

14.03 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, ce dossier est d'un abord simple. Il me semble que ce texte répond à quelque chose qui pouvait apparaître comme une anomalie: l'absence d'exonération fiscale pour des libéralités, des donations, qui peuvent être faites à des hôpitaux agréés. Cela nous semblait pouvoir rencontrer l'adhésion du groupe PS. D'ailleurs, nous soutenons cette proposition de loi.

Mais une certaine confusion s'est installée dans les rangs de la majorité. Il serait peut-être utile que, du côté de la majorité, celles et ceux qui, visiblement, aujourd'hui, ont une difficulté avec cette proposition de loi puissent expliquer l'état de leur réflexion.

J'appuie la demande de M. Gilkinet d'avoir l'avis de Mme la ministre du Budget. Il m'a semblé comprendre que les difficultés pouvaient venir de ce côté. D'ailleurs, il m'a semblé aussi voir passer cette semaine des espèces de rebuffades de certains membres de la majorité (M. Van Rompuy, M. Van Biesen) attaquant directement Mme Wilmès, qui d'ailleurs n'était pas là pour se défendre. Les gens apprécieront.

Il me semble qu'il y a dans ce dossier quelque chose de symptomatique des relations qu'ont entre eux certains membres de la majorité, et en particulier l'appréciation à l'égard du travail budgétaire de Mme la ministre du Budget, qui travaille quand même à l'intérieur d'un gouvernement. Elle n'est pas seule à décider. Je constate que certains parlementaires de la majorité ne sont plus en phase avec les décisions prises au sein du gouvernement. Tout cela est un peu bizarre et un peu confus, monsieur le président.

14.04 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, si vous me le permettez, je ne vais pas rentrer dans le détail des positions divergentes étonnantes, sur un dossier tel que celui-ci, au sein de la majorité. Mon collègue M. Benoît Dispa a déjà eu l'occasion de le faire. Tout comme il l'a fait en commission, je fais le constat de ces tensions au sein de la majorité.

Je me permets de dépasser ce qui me semble être de l'ordre de la "politicaille" pour revenir à l'essentiel, au

fond du dossier. Aujourd'hui, les libéralités accordées aux hôpitaux universitaires peuvent bénéficier d'un régime fiscal particulier, alors que ce n'est pas le cas pour les fondations qui sont pourtant directement attachées à ces hôpitaux universitaires.

Chers collègues, oserais-je vous rappeler, y compris à ceux qui ne sont pas tellement en faveur de ce texte, que les libéralités, les donations faites à ces fondations sont, comme l'a dit mon collègue, notamment consacrées à la recherche. Mais elles sont aussi, à travers toute une série de projets, consacrées aux patients. J'espère que nous aurons tous à cœur de soutenir cette proposition.

Quelque part, c'est une anomalie qui existait et qu'il convenait de corriger. Nous soutiendrons cette proposition de loi.

14.05 Eric Van Rompuy (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in de commissie hebben wij dit wetsvoorstel grondig besproken. Het betreft een anomalie in de wetgeving. Voor giften aan stichtingen, die gelieerd zijn aan erkende universitaire ziekenhuizen, moet in een beter fiscaal regime worden voorzien.

Het betreft hier een wetsvoorstel en ik meen dat een wetsvoorstel op dezelfde manier moet kunnen worden behandeld als een wetsontwerp. Het gaat over een wetsvoorstel dat een anomalie in de wetgeving opspoor en eraan remedieert.

Bovendien gaat deze fiscale regeling over een zeer beperkt bedrag. In de federale begroting zijn er ontvangsten ten belope van ongeveer 100 miljard euro. Hier gaat het niet eens over 600 000 tot 700 000 euro. Dat is een beperkt, maar zinvol bedrag omdat het een stimulans kan betekenen voor giften aan stichtingen.

Het betreft hier een parlementair initiatief. Ik vind dat ook vanuit het Parlement wetsvoorstellen moeten kunnen worden bekeken, besproken en ook goedgekeurd. Wij zijn ons ervan bewust dat dit geen gaten in de begroting kan slaan. Een Parlement dient ervoor om dergelijke anomalieën, die zeker niet door de regering zouden worden rechtgetrokken, weg te werken.

De laatste maanden zijn ook andere onderwerpen op dezelfde manier behandeld. Dat niet iedereen altijd alles onderschrijft, lijkt mij vanzelfsprekend. In een commissie komen wetsvoorstellen aan bod. Ik meen dat men ervoor moet zorgen dat men een ruime meerderheid achter zijn voorstel krijgt. Als een fractie daarmee problemen heeft, is dat haar goed recht, maar dat wil niet zeggen dat dit geen goede wetgeving is die bovendien budgettair verantwoord is.

14.06 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, je m'entends très bien avec la ministre du Budget, ce qui ne m'a pas empêché de cosigner avec Luk Van Biesen cette proposition car il s'agissait de réparer une anomalie. Connaissant la matière, j'ai soutenu directement l'initiative intelligente de M. Van Biesen.

Le jour de la commission, j'étais aussi appelé en commission de la Santé. En effet, il arrive qu'on en passe des mauvaises! Vous avez de l'expérience en ce domaine en Région wallonne!

En ce qui concerne cette proposition, je n'étais pas en commission comme la ministre du Budget l'était le jour où elle a dû être votée. Mais, pour ce qui est du fonctionnement du gouvernement, du Parlement et de la façon dont nous travaillons, en général, on aime disposer d'une évaluation par le cabinet du Budget des propositions déposées. Mes collègues ne l'avaient pas et je n'étais pas présent pour leur transmettre l'information. En conséquence, ils ont voté contre.

Cela n'empêche pas que le groupe MR soutiendra avec enthousiasme la proposition puisque les informations ont été transmises d'autant que je l'ai cosignée et que nous avons reçu l'aval de la ministre du Budget.

Les déclarations des uns et des autres sont amusantes, mais cela en reste là. S'agissant des propos de M. Gilkinet au sujet du financement de la recherche, nous y sommes également favorables et ce, par des moyens publics. Mais il est aussi intelligent d'aller capter des moyens privés dans la mesure où la recherche en bénéficiera parce qu'ils sont très importants. Si l'impact se voit dans le cadre budgétaire, ce seront des moyens à disposition de la recherche. Nous sommes dès lors très heureux de soutenir cette proposition.

14.07 Sophie Wilmès, ministre: Monsieur le président, j'étais venue pour les comptes mais ils sont passés

au bleu. La discussion des comptes 2016 me paraît pouvoir être portée de manière importante et conséquente. Cela n'a pas été le choix du Parlement. Vous savez que nous sommes à votre disposition pour répondre à vos questions s'il y en a.

Je suis restée ici pour satisfaire à la volonté du Parlement d'avoir tout le temps présent, dans cette enceinte, un membre du gouvernement. Cela me donne l'opportunité de répondre à votre question, monsieur Gilkinet, bien que je n'avais pas prévu d'être là.

Il ne me paraît pas du tout anormal – je ne réponds pas à la place du groupe MR – que, quand une proposition est mise sur la table, aussi bonne soit elle sur le fond, une étude préalable soit effectuée par les cabinets fonctionnels concernant son coût probable, supposé, voire sa neutralité budgétaire.

Je vous rappelle que – je n'étais pas présente en commission à ce moment-là – le jour de la réunion de la commission, nous n'avions pas reçu de note formelle du cabinet des Finances qui pouvait éclairer les parlementaires qui restent libres de leur choix. L'initiative parlementaire demeure. À ce moment-là, il n'y avait pas de note indiquant le coût aussi faible ou aussi important soit-il ou la neutralité qui s'est avérée. Pourquoi? Parce que le cabinet des Finances n'a remis note que pendant les vacances, soit après la tenue de la commission.

Bien entendu, le Budget a pris connaissance de cette note et l'a transmise. Sans me prononcer sur le fond de manière officielle, j'estime que c'est une très belle proposition et qu'elle est neutre budgétairement. Il ne me paraît pas anormal que des parlementaires se soient interrogés sur le coût de cette proposition quand elle a été déposée sur la table. En effet, nous ne pouvons pas exiger d'avoir des finances en ordre et ne pas regarder de plus près, quand cela nous arrange, le coût des propositions. Cela me semble relever de la cohérence.

14.08 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): J'ai dit, sans aucune ambiguïté, au nom du groupe Ecolo-Groen que nous allions voter en faveur de ce texte.

J'ai relevé une difficulté que nous avons eue dans le traitement de ce texte, dès lors que nous avons l'habitude, que je pense bonne, au sein de la commission des Finances, d'évaluer l'impact budgétaire d'un texte. Autant il est intéressant, monsieur Piedboeuf, d'attirer des moyens privés au service de causes importantes comme la recherche, autant cela a un coût budgétaire, sous la forme d'une dépense fiscale. Il est normal d'être attentif à l'importance de ce coût.

Nous avons tous des rêves extraordinaires. Il existe une quantité de propositions écologistes particulièrement utiles pour préparer l'avenir, qui pourraient être votées sans qu'on en mesure l'impact budgétaire pour le futur. Il y a parfois une logique à géométrie variable. Je proposerai peut-être à M. Van Biesen de cosigner nos excellents textes et alors, ils auront davantage de chances d'être soutenus.

L'incident dû à l'absence de note par le ministre des Finances et à l'absence de M. Piedboeuf en commission est clos, avec la déclaration de la ministre du Budget selon laquelle l'impact budgétaire est neutre. Je vous avoue que j'ai du mal à comprendre votre équation, mais je peux imaginer que, s'il n'est pas neutre, il n'est pas très important en termes budgétaires et tout à fait soutenable et utile au regard de la finalité de la recherche. Je termine cette intervention en disant que, pour nous, la recherche est importante et que nous allons soutenir ce texte.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2536/5)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2536/5)**

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.
La proposition de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

15 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de militairen (2956/1-3)

15 Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des militaires (2956/1-3)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Katrin Jadin, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2956/3)**
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2956/3)**

Het wetsontwerp telt 27 artikelen.
Le projet de loi compte 27 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 27 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 27 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

16 Wetsontwerp betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden (2947/1-3)

- Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 175/1 in het Sociaal Strafwetboek (2948/1-3)

- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (2949/1-3)

16 Projet de loi relatif à l'occupation de ressortissants étrangers se trouvant dans une situation particulière de séjour (2947/1-3)

- Projet de loi insérant un article 175/1 dans le Code pénal social (2948/1-3)

- Projet de loi modifiant la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires (2949/1-3)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze drie wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)
Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces trois projets de loi. (*Assentiment*)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteurs, de heer Wouter Raskin en mevrouw Nahima Lanjri, verwijzen naar hun schriftelijk verslag.

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 2947. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2947/3)**
Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2947. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2947/3)**

Het wetsontwerp telt 12 artikelen.
Le projet de loi compte 12 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 12 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 12 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 2948. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2948/3)**
Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2948. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2948/3)**

Het wetsontwerp telt 5 artikelen.
Le projet de loi compte 5 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 2949. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2949/3)**
Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2949. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2949/3)**

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

17 Belangenconflict

17 Conflit d'intérêts

Op dinsdag 27 maart 2018 pleegden afvaardigingen van de Kamer en van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie overleg over het belangenconflict met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, nr. 2839.

Le mardi 27 mars 2018 une concertation a eu lieu entre une délégation de la Chambre et l'Assemblée de la Commission communautaire française sur le conflit d'intérêts concernant le projet de loi relatif à la relance économique et au renforcement de la cohésion sociale, n° 2839.

Bij brief van 17 april 2018 deelt de voorzitter van de Kamer aan de voorzitter van de Senaat mede dat het overleg tussen de delegatie van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie en de delegatie van de Kamer van volksvertegenwoordigers niet tot een oplossing heeft geleid.

Par lettre du 17 avril 2018, le président de la Chambre communique à la présidente du Sénat que la concertation entre la délégation de l'Assemblée de la Commission communautaire française et la délégation de la Chambre des représentants n'a pas abouti à une solution.

Ik herinner u eraan dat artikel 32, § 1^{quater}, eerste lid, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het volgende bepaalt: indien het overleg binnen de termijn van zestig dagen tot geen oplossing leidt, wordt het geschil aanhangig gemaakt bij de Senaat die binnen dertig dagen een gemotiveerd advies uitbrengt aan het Overlegcomité dat binnen dertig dagen volgens de procedure van de consensus beslist.

Je vous rappelle que l'article 32, § 1^{er quater}, alinéa 1, de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles dispose que si la concertation n'a pas abouti dans le délai de soixante jours, le Sénat est saisi du litige et rend, dans les trente jours, un avis motivé au Comité de Concertation qui rend une décision selon la procédure du consensus dans les trente jours.

18 Federale Commissie voor medisch en wetenschappelijk onderzoek op embryo's in vitro - Aanwijzing van de leden - Ingediende kandidaturen

18 Commission fédérale pour la recherche médicale et scientifique sur les embryons in vitro - Désignation des membres - Candidatures introduites

Het mandaat van de leden van de Federale Commissie voor medisch en wetenschappelijk onderzoek op embryo's in vitro is verstreken op 21 juni 2016.

Le mandat des membres de la Commission fédérale pour la recherche médicale et scientifique sur les embryons in vitro a expiré le 21 juin 2016.

Overeenkomstig artikel 9, § 2, van de wet van 11 mei 2003 betreffende het onderzoek op embryo's in vitro, bestaat de Commissie uit:

- acht artsen (vier effectieve leden en vier plaatsvervangers);
- acht doctors in de wetenschappen (vier effectieve leden en vier plaatsvervangers);
- vier juristen (twee effectieve leden en twee plaatsvervangers);
- acht deskundigen in de ethische problemen en de sociale wetenschappen (vier effectieve leden en vier plaatsvervangers).

Conformément à l'article 9, § 2, de la loi du 11 mai 2003 relative à la recherche sur les embryons in vitro, la Commission se compose de:

- huit docteurs en médecine (quatre membres effectifs et quatre suppléants);
- huit docteurs en sciences (quatre membres effectifs et quatre suppléants);
- quatre juristes (deux membres effectifs et deux suppléants);

- huit experts en questions éthiques et en sciences sociales (quatre membres effectifs et quatre suppléants).

Bij de samenstelling van de commissie wordt ervoor gezorgd dat de verschillende ideologische en filosofische strekkingen evenwichtig vertegenwoordigd zijn. De Commissie mag niet minder dan een derde leden van hetzelfde geslacht tellen. Ze telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervanger met dezelfde kwalificatie aangewezen.

Il est veillé, dans la composition de la Commission, à la représentation équilibrée des différentes tendances idéologiques et philosophiques. La Commission ne peut compter moins d'un tiers des membres de chaque sexe. Elle compte autant de membres d'expression française que de membres d'expression néerlandaise. Pour chaque membre effectif, il est désigné un suppléant qui possède les mêmes qualifications.

De effectieve leden en plaatsvervangers worden aangewezen door de Kamer met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

Les membres effectifs et les suppléants sont désignés par la Chambre, à la majorité simple des suffrages exprimés.

Het mandaat van effectief lid van de Commissie duurt vier jaar en is hernieuwbaar. In voorkomend geval voltooit de plaatsvervanger het mandaat van het werkend lid.

Le mandat du membre effectif a une durée de quatre ans et est renouvelable. Le cas échéant, le membre suppléant achève le mandat du membre effectif.

Na drie oproepen tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* door de FOD Volksgezondheid werden de volgende kandidaturen ingediend:

Après trois appels aux candidats publiés au *Moniteur belge* par le SPF Santé publique, les candidatures suivantes ont été introduites:

1. Categorie "artsen"

- mevrouw Diane De Neubourg (N)
- mevrouw Fabienne Devreker (F)
- mevrouw Sophie Perrier d'Hauterive (F)
- de heer Robert Rubens (N)
- mevrouw Karen Sermon (N)
- de heer Yves Sznajer (F)
- de heer Willem Verpoest (N)

1. Catégorie "docteurs en médecine"

- Mme Diane De Neubourg (N)
- Mme Fabienne Devreker (F)
- Mme Sophie Perrier d'Hauterive (F)
- M. Robert Rubens (N)
- Mme Karen Sermon (N)
- M. Yves Sznajer (F)
- M. Willem Verpoest (N)

2. Categorie "doctors in de wetenschappen"

- mevrouw Sophie Debrock (N)
- mevrouw Virginie Gridelet (F)
- de heer Björn Heindryckx (N)
- mevrouw Usha Punjabi (N)
- de heer Charles Susanne (F)
- de heer Joris Vermeesch (N)

2. Catégorie "docteurs en sciences"

- Mme Sophie Debrock (N)
- Mme Virginie Gridelet (F)
- M. Björn Heindryckx (N)
- Mme Usha Punjabi (N)
- M. Charles Susanne (F)
- M. Joris Vermeesch (N)

3. Categorie "juristen"

- mevrouw Emilie Bekaert (N)

- mevrouw Eleanor Coets (F)
- de heer Sven Gondry (N)
- mevrouw Géraldine Mathieu (F)
- mevrouw Sarah Panis (N)
- mevrouw Alexandra Vanvooren (N)
- de heer Geoffrey Willems (F)

3. Catégorie "juristes"

- Mme Emilie Bekaert (N)
- Mme Eleanor Coets (F)
- M. Sven Gondry (N)
- Mme Géraldine Mathieu (F)
- Mme Sarah Panis (N)
- Mme Alexandra Vanvooren (N)
- M. Geoffrey Willems (F)

4. Catégorie "deskundigen in de ethische problemen en de sociale wetenschappen"

- de heer Jean-Marc Hausman (F)
- mevrouw Joséphine Lemaire (F)
- mevrouw Heidi Mertes (N)
- de heer Guido Pennings (N)
- mevrouw Kelly Tilleman (N)
- mevrouw Hilde Van de Velde (N)

4. Catégorie "experts en questions éthiques et en sciences sociales"

- M. Jean-Marc Hausman (F)
- Mme Joséphine Lemaire (F)
- Mme Heidi Mertes (N)
- M. Guido Pennings (N)
- Mme Kelly Tilleman (N)
- Mme Hilde Van de Velde (N)

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 april 2018 stel ik u voor het curriculum vitae van de kandidaten aan de politieke fracties te bezorgen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 avril 2018, je vous propose de transmettre le curriculum vitae des candidats aux groupes politiques.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

19 Controleorgaan op de politionele informatie - Benoeming van een nieuw lid

19 Organe de contrôle de l'information policière - Nomination d'un nouveau membre

Bij brief van 29 maart 2018 bood mevrouw Rose-Marie Farineau haar ontslag als lid van het Controleorgaan op de politionele informatie.

Par lettre du 29 mars 2018, Mme Rose-Marie Farineau a présenté sa démission en sa qualité de membre de l'Organe de contrôle de l'information policière.

De Kamer van volksvertegenwoordigers dient een nieuw lid van het Controleorgaan voor het mandaat van vrouwelijk Franstalig lid van de lokale politie te benoemen.

La Chambre des représentants doit procéder à la nomination d'un nouveau membre de l'Organe de contrôle pour le mandat de membre féminin francophone de la police locale.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 april 2018 stel ik u voor een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 avril 2018, je vous propose de publier un appel aux candidats au *Moniteur belge*.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

20 Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten - Benoeming van de voorzitter

20 Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité - Nomination du président

Aan de orde is de geheime stemming voor de benoeming van de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

L'ordre du jour appelle le scrutin pour la nomination du président du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité.

Het mandaat van de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de heer Guy Rapaille, loopt af op 19 juli 2018.

Le mandat du président du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité, M. Guy Rapaille, expire le 19 juillet 2018.

Overeenkomstig artikel 30 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse worden de leden van het Comité I benoemd voor een vernieuwbare termijn van zes jaar die begint te lopen vanaf hun eedaflegging. Na afloop van die termijn, blijven de leden hun functie uitoefenen tot de eedaflegging van hun opvolger.

Conformément à l'article 30 de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements et de l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace, les membres du Comité R sont nommés pour un terme renouvelable de six ans qui commence à courir à partir de leur prestation de serment. À l'issue de ce terme, les membres restent en fonction jusqu'à la prestation de serment de leur remplaçant.

De kandidatuur van de heer Serge Lipszyc werd aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 15 maart 2018.

La candidature de M. Serge Lipszyc a été annoncée en séance plénière du 15 mars 2018.

De commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I heeft de heer Serge Lipszyc op 27 maart 2018 gehoord. Over deze hoorzitting is in de Conferentie van voorzitters van 18 april 2018 verslag uitgebracht.

La commission du suivi du Comité permanent P et du Comité permanent R a entendu M. Serge Lipszyc le 27 mars 2018. Rapport de cette audition a été fait en Conférence des présidents du 18 avril 2018.

Aangezien er slechts één kandidaat is, kan de heer Serge Lipszyc, met toepassing van artikel 157, nr. 6, van het Kamerreglement, voor verkozen worden verklaard tot voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Étant donné qu'il n'y a qu'un seul candidat, la Chambre peut déclarer M. Serge Lipszyc élu en qualité de président du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité, en application de l'article 157, n° 6, du Règlement de la Chambre.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

21 Inoverwegingneming van voorstellen

21 Prise en considération de propositions

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 april 2018, stel ik u ook voor het voorstel van resolutie (mevrouw Julie Fernandez Fernandez en de heren Dirk Van der Maelen, Jacques Chabot, Ahmed Laaouej en Stéphane Crusnière) over de implementering van een daadwerkelijke bescherming van klokkenluiders bij het ministerie van Defensie en bij alle federale diensten, nr. 3042/1, in overweging te nemen.

Verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 avril 2018, je vous propose également de prendre en considération la proposition de résolution (Mme Julie Fernandez Fernandez et MM. Dirk Van der Maelen, Jacques Chabot, Ahmed Laaouej et Stéphane Crusnière) visant à mettre en œuvre une protection effective des lanceurs d'alerte au sein du ministère de la Défense et de l'ensemble des services fédéraux, n° 3042/1.

Renvoi à la commission de la Défense nationale

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

22 Wetsontwerp tot goedkeuring van de algemene rekening van het algemeen bestuur van het jaar 2016 en van de uitvoeringsrekeningen van de begrotingen van Staatsdiensten met afzonderlijk beheer van voorgaande jaren (2797/3)

22 Projet de loi visant à approuver le compte général de l'Administration générale pour l'année 2016 et des comptes d'exécution des budgets des Services de l'Etat à gestion séparée pour des années précédentes (2797/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 1*)

Ja	118	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	128	Total

(*M. Christian Brotcorne a voté comme son groupe*)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2797/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2797/4)**

Reden van onthouding? (*Nee*)
Raison d'abstention? (*Non*)

23 Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 wat de giften aan als bij stichting opgerichte entiteiten, die afhangen van de erkende universitaire ziekenhuizen, betreft (2536/5)

23 Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne les libéralités accordées aux entités créées sous la forme d'une fondation qui dépendent des hôpitaux universitaires agréés (2536/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 2*)

Ja	118	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2536/6)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(2536/6)**

Reden van onthouding? (*Nee*)
Raison d'abstention? (*Non*)

24 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het statuut van de militairen (2956/3)

24 Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au statut des militaires (2956/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 3*)

Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2956/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2956/4)**

25 Wetsontwerp betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden (2947/3)

25 Projet de loi relatif à l'occupation de ressortissants étrangers se trouvant dans une situation particulière de séjour (2947/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	126	Oui
Nee	3	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2947/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2947/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

26 Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 175/1 in het Sociaal Strafwetboek (2948/3)

26 Projet de loi insérant un article 175/1 dans le Code pénal social (2948/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 5*)

Ja	126	Oui
Nee	3	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2948/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2948/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

27 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (2949/3)

27 Projet de loi modifiant la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires (2949/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	127	Oui
Nee	3	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2949/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2949/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

28 Goedkeuring van de agenda

28 Adoption de l'ordre du jour

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergaderingen van woensdag 25 april 2018 en donderdag 26 april 2018.

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour des séances du mercredi 25 avril 2018 et jeudi 26 avril 2018.

Woensdagnamiddag zullen we het verslag bespreken van de onderzoekscommissie betreffende de minnelijke schikking.

Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.

Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 25 april 2018 om 14.15 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 25 avril 2018 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten om 17.22 uur.

La séance est levée à 17.22 heures.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 54 PLEN 223 bijlage.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 54 PLEN 223 annexe.

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	118	Ja
-----	-----	----

Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, De Rover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonius Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Nollet Jean-Marc, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Turtelboom Annemie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Peteghem Vincent, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dallemagne Georges, de Lamotte Michel, Delpérée Francis, Dewinter Filip, Dispa Benoît, Fonck Catherine, Pas Barbara, Penris Jan, Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	118	Ja
-----	-----	----

Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Caprasse Véronique, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Rover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dispa Benoît, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonius Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Kir Emir, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Özen Özlem, Pas Barbara, Penris Jan, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet,

Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Turtelboom Annemie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Peteghem Vincent, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Hedebouw Raoul

Abstentions	012	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo, Casier Youro, De Coninck Monica, Geerts David, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Lambrecht Annick, Pehlivan Fatma, Temmerman Karin, Top Alain, Van der Maelen Dirk, Vanvelthoven Peter

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dispa Benoît, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonius Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Özen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Penris Jan, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Turtelboom Annemie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Peteghem Vincent, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	126	Ja
-----	-----	----

Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dispa Benoît, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonius Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedeboom Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoît, Jadin Kattrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Turtelboom Annemie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Peteghem Vincent, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Winkel Fabienne, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	003	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Penris Jan

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	126	Ja
-----	-----	----

Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dispa Benoît, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonius Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedeboom Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoît, Jadin Kattrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Turtelboom Annemie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Peteghem Vincent, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter,

Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	003	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Penris Jan

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vuye Hendrik, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Caprasse Véronique, Carcaci Aldo, Casier Youro, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chabot Jacques, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dispa Benoît, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Galant Isabelle, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoît, Jadin Kattrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lambrecht Annick, Lanjri Nahima, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nolllet Jean-Marc, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Turtelboom Annemie, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Peteghem Vincent, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Yüksel Veli

Non	003	Nee
-----	-----	-----

Dewinter Filip, Pas Barbara, Penris Jan

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vuye Hendrik, Wouters Veerle